JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Zaturdag 21 Julij.** **N°. 58.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
" " " " *Java* .... " 15.—
" " " " *Buitenbezittingen* ...... " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... *f* —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling - —.30 " " " "
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den raad van Nederlandsch-Indie gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij,

voor den vervolge willende wegnemen de moeijelijkheden ondervonden bij het invorderen van het verschuldigde zegelgeld wegens door het militair en marine-departement uitgereikte dispositiën;

lettende op de publicatie van Commissarissen-Generaal van Nederlandsch-Indie, van 16 October 1817 (staatsblad no. 50);

op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te verklaren, dat de bepaling van art. 4 van het besluit van den Commissaris-Generaal over Nederlandsch-Indie, van 20 Februarij 1827 (staatsblad no. 23), van toepassing is op alle verzoekschriften of aanbiedingen welke aan officieren van de landmagt of van de zeemagt ingediend worden.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze in het Staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 17 Julij 1855.

DUYMAER VAN TWIST.

(Staatsblad No. 49.) *De Algemeene Secretaris*,

A. PRINS.

Bij beschikking van den Minister van Kolonien, van 2 Januarij 1855 la. A n°. 2, is, aan den heer *J. L. A. Nieuwenhuijzen*, notaris te Batavia, thans wegens ziekte met verlof in Europa, nogmaals verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van één jaar; en zulks buiten bezwaar van den lande.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Uit 's lands dienst, *P. Koppeschuar.*

Wegens vertrek, eervol, als leden der subcommissie van weldadigheid te Samarang:

C. de Chauvigny de Blot en

J. A. Ruhle;

onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot leden der subcommissie van weldadigheid:

Te Djocjocarta, *A. C. E. Ellinckhuijzen.*

Te Bencoelen, *W. R. Winter*, 2e commies bij den assistent-resident.

Te Samarang, *N. M. G. Renoult*, assistent resident voor de comptabiliteit, en *J. A. Lijnis Huffenreuter*, algemeene ontvanger.

Te Palembang, de tijdelijke agent van de factorij der Nederlandsche handelmaatschappij.

Toegekend:

Aan den ambtenaar ter beschikking van den resident in de Westerafdeeling van Borneo, *W. H. Brouwer*, de titulaire rang van 1e commies.

BEKENDMAKING.

Leesboeken voor den Javaan.

Bij het besluit van 30 Augustus 1851, opgenomen in de Javasche Courant van 3 September 1851, is onder anderen aangeteekend, dat het gouvernement verlangt onverwijld voorttegaan met het doen zamenstellen en uitgeven van leesboeken ten behoeve van den inlander op *Java*.

Sedert zijn den ook, blijkens de gedrukte verslagen over het onderwijs, verscheidene zoodanige boeken door het gouvernement uitgegeven.

Maar in de behoefte is niet geheel voorzien. De bestaande leesboeken, bevattende een aantal kleine opstellen, worden door de leerlingen op de kweekschool voor inlandsche onderwijzers te *Soeracarta* al spoedig verslonden.

Er is thans aldaar behoefte aan javaansche leesboeken van meer degelijken inhoud, bevattende aaneengeschakelde verhalen, eenvoudige verklaringen van feiten op het gebied der natuurkunde en natuurlijke historie en dergelijken.

Voor elk zoodanig javaansch leesboek, beslaande tusschen 150 en 200 bladzijden druks, wordt bij deze eene premie uitgeloofd van *f* 1000, onder de volgende voorwaarden:

a. De Nederduitsche tekst moet vooraf door het gouvernement zijn goedgekeurd en wordt daartoe gezonden aan den algemeenen secretaris.

b. Het javaansch moet zijn goedgekeurd door eene commissie, door het gouvernement te benoemen uit de beoefenaren der javaansche taal te *Soeracarta*.

c. Het werk wordt 's gouvernements eigendom.

d. Indien de schrijver onbekend wenscht te blijven, wordt hem zulks vrijgelaten, even als ook de keuze der middelen waardoor hij dit wenscht te verzekeren.

De gewenschte leesboeken moeten eene nuttige, zedelijke strekking hebben, vrij van al hetgeen *uitdrukkelijk* doelt op eenige bepaalde (christelijke of andere) geloofsleer; verlangende het gouvernement te bewaren het onzijdig standpunt in zake van godsdienstige meeningen, aangewezen bij artikel 119 van het regerings reglement.

Voorts wordt een iegelijk, die in de zaak belang stelt, uitgenoodigd, aan den ondergeteekende opgegeven de *leesboeken voor de meergevorderde Nederlandsche jeugd*, welke volgens de bovenvermelde beginselen, door de zorg van het gouvernement tot javaansche leesboeken zouden kunnen worden omgewerkt.

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

BUITENZORG, *den* 17 *den Julij* 1855.

Advertentien.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, maakt bekend, dat krachtens daartoe bij 's gouvernements apostillaire dispositie dd. 3 Julij jl., No. VII, verleend magtiging bij besluit van den resident van Batavia dd. 11 daaraanvolgende, No. 1998, is benoemd tot onderschout van de Diestpoort de heer *J. W. Kröller*, wiens werkzaamheden, in afwachting eener andere indeeling, zich zullen uitstrekken tot de buurten gelegen van af de stad tot en met Tana-Abang, en meer speciaal tot dat gedeelte, hetwelk naar de stad gaande, langs en links van den grooten weg gelegen is.

De ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats-afdeeling, brengt ter kennis van het publiek, dat op den 1 Aug. 1855, tot nadere opzegging toe, de passage over de brug No. 18 in het kampement der huzaren en over de Jassembrug gelegen over de rivier bij de buitenkerk te Jacatra, zal afgesloten worden.

De resident van Pekalongan maakt bekend, dat op Woensdag den 15 Aug. ek., des morgens ten 10 ure, ten zijnen kantore, uitbesteding zal worden gehouden van de hierna te melden aannemingen en leverancien gedurende het jaar 1856, in deze residentie, als:

Eerste perceel: De levering van benoodigde indigokisten, waarvan de hoeveelheid wordt geraamd op 150 en 300 kleine kisten;

Tweede perceel: De levering van voeding aan de gevangenen en veroordeelden tot dwangarbeid en van lampolie vóór de gevangenen, berekend op 87 koppen daags en 12 kannen 's maands,

Derde perceel: De levering der vivres aan de opvarenden der kruisboot, bedragende een getal van 20 koppen, en aan de manschappen van de detachementen pradjoerits te Pekalongan en Batang, bedragende 90 koppen.

Vierde perceel: De levering van padie voor de paarden der postterijen, berekend op 76 paarden, ieder paard 2 ponden daags.

Vendutien.

Op Maandag en Donderdag 23 en 26 Julij, voor een der toko's van wijlen den chinees *Lim Tjim*, op Djelakeng.

Op Dingsdag 24 Julij, voor het commissiehuis van *van Ommeren & Co.*

Op Woensdag 25 Julij, voor de pakhuizen van *Adam & Co.*, door *Gebrs. Roselje & Co.*

Op Vrijdag 27 Julij, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, den chinees *Tjoe Tianho.*

Door de agenten der Bataviasche weeskamer te Buitenzorg, *A. R. Weijs.*

Door de executrice *A. E. E. van der Hart*, geb. *Michiels* te Batavia en den executeur *P. C. Oosterzee*, te Macasser, van wijlen den kolonel *A. van der Hart.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 5den tot en met den 12den Julij 1855.

JAVA HOTEL. *Bouten*, van Dordrecht. — *Vermane*, van Samarang. — *D. Boelhouwer* van Soerabaija. — *J. G. Holmgren* van Adelaide, — *H. Dripp* van idem. — *Krap Hellingman* van idem. — *F. de Winter*, van Passoeroean. — *Avis*, van idem — *L. G. A. de Quaij*, van Soerabaija. — Mevrouw Remij, van Passoeroean. — *W. A Duvelaar van Campen*, van idem. — *J. H. Retel en familie*, van Batavia.

HOTEL WILLEM II. *H. Cornelius en echtgenoot*, van Samarang. — *Lieftink*, van Batavia.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *C. G. van Mansveld*, van Onrust. — *W. A. Kleijne*, van de reede. — *John Anderson en echtgenoot*. van New-York. — *Milton Chase*, van idem. — *C. Verheij*, van China. — *E. J. van Oppen*, van Adelaide. — *M. Dassen*, van Macao. — *J. C. J. Beeloo.* van de reede.

MARINE HOTEL. *P. Kerkhoven*, van Akyab. — Mr. *J. Gaaijmans*, van Probolingo.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *J. Dijer*, van Batavia. — *J. Leuden* van Billiton.

Advertentiën.

Gehuwd:

J. D. OLYVE,

met

Y. M. E. DE FISICAT.

BATAVIA, 18 *Julij* 1855. (1365)

Ontijdig verlost van eene doodgeborene DOCHTER, *M. L. van Riet, ter Gouw.*

BATAVIA, 14 *Julij* 1855. (1343)

Na eene hevige doch kortstondige ziekte overleed alhier de Wel Edel Gestrenge Heer *J. Welter*, kapitein der artillerie, veel geliefde echtgenoot van

J. M. MENU, Wed. *Welter.*

SOERABAYA, 8 *Julij* 1855. (1370)

Eenige Kennisgave.

Vendutie

op Maandag den 23 en Donderdag den 26 dezer, voor een der Toko's van wijlen den chinees *Lim Tjim*, op Djielakeng, in het Chinesche Kamp alhier, van diverse negotie goederen, tot deszelfs nalatenschap behoorende. (1359)

Op de Vendutie van Dingsdag den 24sten dezer

bij *A. van Ommeren & Co.* zal mede worden verkocht: 35 vaten Boter, inhoudende 38 pond, benevens 200 fleschen Gardamon, Gebak, Amandelen, 6 vaten Zoutvleesch, enz. (1376)

Op de Vendutie van den 24 dezer

bij *A. van Ommeren & Co.*, zullen alsnog worden verkocht:

11 balen Muhle Twist No. 30, wegende 3 picols per baal. (1378)

BERNARD EN CLARA. (*vervolg en slot*).

Milton's eerste gedachte was *Achindow* te verlaten en alzoo aan *Clara* eene rust te schenken, waaraan hij de zijne moest opofferen; maar bij nadere overweging begreep hij, dat eene dergelijke handelwijze aan zijne jeugdige vrienden een onuitsprekelijk hartzeer zou veroorzaken, die, nimmer de wezenlijke drijfveer van zijn gedrag kunnende raden, waarschijnlijk zouden vreezen hem, zonder dat zij dit wisten, te hebben beleedigd. Hij besloot dus zijn hart voor *Bernard* open te leggen.

De oogen van *Bernard* vonkelden van vreugde, toen hij de vertrouwelijke mededeeling van zijnen vriend mogt aanhooren en hij riep vrolijk uit:

„Mijn allerhartelijkste vriend! dit alleen nog ontbrak aan ons geluk; ik ben overtuigd, dat *Clara* u lief heeft; wanneer wij ons alleen bevinden, spreekt zij onophoudelijk van u en houdt zich altijd onledig met hetgeen u genoegen kan verschaffen. Wat zegt het onderscheid van ulieder beider leeftijd? Zij weet wat gij verdient en welk een edel hart gij bezit. Nog gisteren zeide zij mij, en opmerkelijk inderdaad is deze overeenkomst van gedachten, dat het haar zonderling voorkwam, dat gij nimmer aan het huwelijk gedacht hadt; ik zag haar veelbeteekenend aan en zij bloosde. Maak u alsoo de gelegenheid ten nutte, om haar uwe gevoelens te kennen te geven, en ik ben verzekerd, dat die stap u niet berouwen zal."

In den namiddag, toen *Bernard* hen alleen op de wandeling had gelaten, maakte doctor *Milton* zonder omwegen *Clara* bekend met zijne gevoelens ten haren opzigte; hij ontveinsde zijne bekommering niet over het verschil van leeftijd, en, terwijl hij haar hart en hand aanbood, smeekte hij haar, in den naam van beider geluk, dat zij geen gehoor zoude geven aan haar gevoel van dankbaarheid, wanneer hare genegenheid ten zijnen opzigte niet even luide sprak.

Toen hij geëindigd had met spreken, nam hij de hand van het schroomvallige meisje in de zijne, zij trok die niet terug, maar bleef voor alsnog het antwoord schuldig en nu wandelden zij op deze wijze gedurende eenige minuten in stilte voort. Doctor *Milton*, vreezende dat zijn vriend *Bernard* zich bedrogen had nopens de gevoelens zijner zuster en dat zij alleen uit achting voor hem bleef aarzelen, om hem het weigerend antwoord te geven, hetwelk de inspraak van haar hart haar ingaf, smeekte hij haar, om zich onbewimpeld te verklaren en betuigde haar plegtig, dat hij dadelijk zijn voorstel zou laten varen, wanneer het niet overeenkomstig was met hare gevoelens, en dat, hoezeer hij nimmer zoude kunnen ophouden haar de grootste achting toe te dragen, hij haar met te veel opregtheid beminde, dan dat hij haar tot een stap wilde overhalen, welke aan haar geluk zoude kunnen in den weg staan. *Clara* bragt nu al haar moed bijeen, om hem te kennen te geven dat, zoo zij al het stilzwijgen bewaard had, zij dit had moeten doen, omdat zij zich zijner onwaardig had geacht; zij voegde er bij, dat zij hem van hare kindscheid af had hooggeacht, en dat hare erkentenis tot een meer teeder gevoel was overgegaan, sedert zijn verblijf op *Achindow*; dat, wanneer hij haar alzoo zijner liefde waardig achtte, zij te zeer zijne opregte godsvrucht en verdiensten op prijs wist te stellen, dan dat het onderscheid van jaren, hetwelk tusschen hen bestond, van eenig belang in hare oogen konde zijn.

Milton was geen overdreven minnaar; hij drukte in eenvoudige en godvruchtige woorden zijne innige vreugde over *Clara's* toestemming uit, en toen *Bernard* zich weder in de tegenwoordigheid der beide gelieven bevond, las hij al spoedig op hun gelaat, dat zij elkander volkomen verstonden.

Bij het einde der daaraanvolgende week ontving de doctor brieven uit *Edinburgh*, ten gevolge van welke hij onmiddelijk de terugreis derwaarts moest aannemen. *Bernard* en *Clara* vergezelden hem tot aan *Greenock*, er werd eene onafgebroken briefwisseling tusschen hen gehouden en na verloop van drie maanden kwam de hoogstgelukkige minnaar weder op *Achindow*, om zijne bekoorlijke bruid uit handen van haren broeder als zijne gade te ontvangen

Vendutie

op Woensdag den 25sten Julij 1855,

voor de Pakhuizen van **Adam & Co.**, door *Gebr. Roselje & Co.*,

van Pale Ale en Porter in Engeland afgetapt, in vaten van 4 dozijn, divers Engelsch Aardewerk, Hanglampen, Pleetwerk, Zadels, Tuigen, 1ste soort Engelsche Parfumeriën, fijn en middelsoort Linnen voor pantalons en jassen, Geweren in kistjes, verlakt Leder voor rijtuigen, diverse Chitzen, Sarongs, Hoofddoeken, Slendangs, Mousseline, enz. enz. (1357)

Vendutie

op Vrijdag den 27sten Julij 1855,

voor het Commissiehuis van *Vaupel & Co.*,

van 97 kisten en 38 balen meer of min beschadigde Lijnwaden, Garens, enz., Modeartikelen, Java Sigaren, Eng. Bier, enz. enz. (1377)

Te *Buitenzorg* zal op de Vendutie van 28 dezer,

van wijlen Mr. graaf *van den Bosch*, mede verkocht worden, het aldaar naast de Assistent-residents woning gelegen, zoo goed als nieuw Huis, voorzien van drie goede Kamers, twee Dispensen, Voor- en Binnengalerij en achter hetzelve eene Pendoppe, Bijgebouwen, enz. toebehoorende aan den Gep. kapt. *R. Hendriks.*

(1354)

Vendutie

op Maandag den 30sten Julij 1855,

voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*,
à 4 pCt. Vendusalaris,

van eene factuur met de *Eliza Thornton* aangebragte goederen, als:

Schilderijën, Post- en Biljetpapier, Zakboekjes, Passerdoozen, Penseelen, Potlooden, Ganzenpennen, Porceleinen Leitjes, Inktkokers en Necessaires, Geldtrommels en ijzeren Geldkisten, Pennemessen, Scharen, Bowiemessen, Jagtgeweren en Jagtgereedschap, Tafelmessen, Lepels, Scheermessen, Maatrollen, Wandelstokken, Wagentuigen, Zadelwerk, Hoofdstellen, Bagatelle-, Schaak-, Dam-, Back gammon- en Cricket Spellen, Thee- en Presenteerbladen, Sponsen, Electro Pleetwerk, Likeur-, Olie- en Azijnstellen, Wagen- en Bendilantaarns, Wagenassen en Oliebussen, Hangsloten, Spijkers, Patjols en verder van eene factuur Provisiën, bij kleine kavelingen voor huiselijk gebruik. (1361)

Bij de ondergeteekenden verkrijgbaar;

Extra goede Chineesche Thee, in kistjes van vijf katties, mooije Wandelstokken, tevens te gebruiken voor Parapluie, Allsopps Pale Ale, afgetapt door *F. Friend & Co.*, Barclay's Londen Porter, Madera, Portwijn, Sherry, puike Boter, enz.

(1379) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Engelsche Wagen- en Bendie Tuigen,

met Pleet en Koper gemonteerd,

Engelsche Zadels, eenige nieuwe Wagens en Bendies, enz., te verkrijgen bij

(1380) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

MAGASIN DE NOUVEAUTÉS.

Sont nouvellement débattés les Articles suivants:

Robes à Volants en Mousseline et Jaconat, avec nouvelles dispositions, Jaconats imprimés, nouveaux dessins, Barèges en tous genres, Chapeaux garnis pour dames, Casquettes de velours differentes, couleurs, pour enfans de tous âge, Chaussettes blanches et de couleurs, pour homme, Gants blancs, extra fins en fil d'écosse, Bas de femme en fil d'écosse et en coton, Eau de Cologne parfumé, grand choix de Fleurs, Coiffures, Blondes et Dentelles.

(1381) Jne. COQUELIN, à *Rijswijk.*

Ontvangen.

Eene factuur fraaije Bronswerken,
waaronder Lichtschermen, Inktkokers, Toilet- en Scheerspiegels, Aschbakjes, Kandelaars, Blakers, enz., enz. **Divers Verlaktwerk,** waaronder Theebladen in diverse grootte, Broodmanden, Flesschenbakjes, enz. Eene factuur bijzonder fraai **Pleetwerk,** alsmede: Pendules, Hangklokken, Engelsche Hang- en Tafel Lampen, Vloertapijten, Tafelkleedjes, diverse fijnere Lijnwaden, Heeren Overhemden, Flanel en Laken in diverse qualiteiten, gezette en losse Juweelen, enz., enz.

Alles en gros & en détail verkrijgbaar bij

(1382) LOURAN & VAN WALCHREN.

Per *Scheveningen* ontvangen:

diverse Provisiën, alsmede fijne Rhijnwijnen, enz.
Bij

(1383) LOURAN & VAN WALCHREN.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een uitmuntend middel voor Scorbutieke huidziekte. Uittreksel uit eenen brief van den heer Abitt, chimist te Leamington, gedagteekend 25 November 1852, aan den professor Holloway. »Mijnheer! Een man genaamd Jan Margoshis, te Leamington woonachtig, in de Regentstraat No. 19, had sedert acht jaar schorbutieke huiduitslag aan de lippen, en ten laatste verspreidde zich deze over het geheele benedenste gedeelte van het aangezigt, hij beproefde alle soorten van geneesmiddelen doch alles te vergeefs; eindelijk werden hem deze pillen aanbevolen, deze bragten reeds de drie eerste dagen eenige verbetering in zijnen toestand voort, en korten tijd daarna was hij geheel hersteld.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à.............	*f* 1,—,	*f* 3,—	en *f* 5,—
Potjes Zalf à...............	- 1,—,	- 3,—	» - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

Belle Byouterie en Or

à vendre bon marché, en gros ou en détail, chez

(1260) A. LECOUTEUX, á Noordwijk.

Magazijn van Heeren Mode-Artikelen,

van

S. D. [illegible]RANDON,
in de Stad en Weltevreden.

Per het Fransche schip *Alix* ontvangen:

200	**dozijn**	Fijne Hemden, witte en gekleurde.
300	»	Borsten voor Hemden.
200	»	Boorden.
100	»	Satijnen Cols.
200	»	Gekleurde Batisten Halsdoeken.
150	**stuks**	Gibus Hoeden.
200	»	Zwarte Heeren- en Jongens Hoeden.
100	»	Grijze Castooren Hoeden.

150 lederen Mail Koffers, in alle grootte; verder:

Fraaije parapluies à canne, et ouvrant seul, super fijne lakens, in alle kleuren, satin de laine, tricots, linnen drill en jeems voor pantalons, zijden- en piqué vestenstoffen, wollen en katoenen ondergoederen, Heeren regenmantels, lederen reiszakken, hoedendoozen en eene menigte artikelen, tot zeer goedkoope prijzen.

UITZETTINGEN voor Vertrekkende Personen worden geleverd GOED en GOEDKOOP, in den tijd van 2 maal 24 uren. (1281)

Eene Kamer te Huur

met **KOST** en **INWONING** voor een Heer bij eene familie. Te bevragen bij

(1371) H. M. VAN DORP.

Officiële Bekendmaking.

128ste Frankforter Staats-Loterij.

Gewaarborgd, gecontroleerd door- en onder het onmiddelijk toevoorzigt van het Gouvernement der vrije Stad *Frankfort.*

De Trekking neemt een aanvang op 3 October 1855.

Deze Loterij bestaat uit **18 400** Actiën, van welke **6000** Prijzen en **11** Premiën gewonnen worden, bedragende eene Somma van

Een Millioen 64,780 Gulden.

De Prijzen en Premiën zijn de navolgende:

	1 Premie van............	*f* 100,000
1	Prijs van..............	- 100,000
1	» »	- 50,000
1	» »	- 20,000
1	» »	- 15,000
1	» »	- 12 000
1	» »	- 10,000
2	Prijzen van *f* 5000........	- 10,000
4	» » - 4000............	- 16.000
8	» » - 2000............	- 16 000
100	» » - 1000............	- 100,000
100	» » - 300.............	- 30.000
5780	» » - 100.............	- 578,000
	10 Premiën bedragende....	- 7.780

6000 Prijzen en 11 Premiën ten bedrage van *f* 1,064,780

De Frankforter Gulden heeft dezelfde waarde als de Nederlandsche Gulden.

De laatst getrokkene der 12 hoogste Prijzen bekomt de Premie van *f* 100,000, zoodat eene Actie *f* 200,000 winnen kan.

Deze Loterij, opgerigt in het jaar 1791, is gegrondvest op de meest regtmatige en juiste beginselen. Ieder nommer wordt getrokken en deszelfs lot, hetzij het een prijs of niet verkregen heeft, is duidelijk vermeld in de gedrukte officiële lijsten, welke naauwkeurig worden nagezien door de Gouvernements officieren. Deze lijsten zijn ten bewijze hunner echtheid voorzien van het Staatswapen. De trekkingen geschieden in tegenwoordigheid van het Publiek, en de Prijzen zijn *gewaarborgd* bij het *Gouvernement* en worden dadelijk betaald.

Prijs der Actiën.

Eene geheele Actie *f* 100. Eene halve Actie *f* 50.
De volgende voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Actiën,

5 geheele	of 10 halve	of 20 kwart	Actiën, slechts	*f* 475
10 »	» 20 »	» 40 »	» »	- 900
20 »	» 40 »	» 80 »	» »	- 1650

Voor het bedrag der gewenschte Actiën kan men remitteren in wissels op, of bankbiljetten van Holland, Engeland en Frankfort, of wel men kan voor dezelve betalen door middel van een bankier of goed handelshuis, voor transmissie aan de heeren *Moriz Stiebel Zonen* te Frankfort, of de heeren *S. Stiebel & Co.* te Londen. Indien zoodanig bedrag eerst mogt ter hand komen na den afloop der trekking, zal zulks terug gezonden worden, of wel, naar verkiezing, aangewend worden voor de volgende Loterij.

De Officiële Lijsten worden onmiddelijk na den afloop der trekking aan iederen deelnemer afgezonden, en maatregelen zijn genomen geworden dat de Prijzen kunnen betaald worden in Oost-Indie en Java door eene daar gevestigde bank, of, desverkiezende in Londen aan de agenten dezer banken.

Actiën en plannen zijn te bekomen bij de ondergeteekenden, welke de eenige aangestelde agenten zijn voor den verkoop in- en buitenslands.

MORIZ STIEBEL ZONEN,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Loterij Collecteurs te Frankfort a/M.

Men wordt verzocht zijne bestellingen zonder oponthoud aan *Moriz Stiebel Zonen*, Bankiers, Frankfort-aan-de-Main, Duitschland, te adresseren; of desverkiezende kan men brieven met wissels of banknoten aan de heeren *S. Stiebel & Co.*, kooplieden, No. 32, Nicholas Lane, Lombardstreet, te Londen, doen toekomen.

NB. De heeren *M. Stiebel Zonen*, hebben het genoegen het publiek te kunnen mededeelen, dat zij aan een heer te Bombay, de Actie No. 15832 verkocht hadden, welk nommer in de laatste of 127ste Frankforter Loterij, de kapitale prijs van *f* 100,000 gewonnen heeft, en men kan, wanneer zulks verlangd wordt, verdere inlichtingen van genoemden heer bekomed.

Het Programma ligt ter inzage aan het Bureau dezer Courant, (1216)

In de eerste lentedagen, na het voltrokken huwelijk, bezocht doctor *Milton* met zijne jeugdige echtgenoot te *Edinburgh* de tentoonstelling van voorwerpen der beeldende kunsten. In het midden der uitgestrekte zaal bevond zich eene schilderij, welke de algemeene aandacht tot zich scheen te trekken; ook *Milton* naderde om ze van nabij te bezigtigen; zij stelde een der marktplaatsen te *Edinburgh* voor. Op den voorgrond zag men, te midden eener menigte volks, een klein jongske, hetwelk door eenen policie-dienaar werd aangepakt; eene fruitvrouw en een karreman schenen voor hem in de bres te springen en het kind zelf riep den bijstand in van eenen voorbijganger, die in het zwart gekleed was, en in wien *Milton* geene moeite had zich zelven te herkennen, terwijl het kind eene sprekende gelijkenis met *Bernard Evan* had.

Deze schilderij, onder No. 150 op den katalogus aangeteekend, droeg den naam van *Bernard Evan*, kunstschilder, en deze nu was hetzelfde jongske, hetwelk daarna tot man geworden, een der beide helden dezer zoo belangrijke geschiedenis werd.

Een Zusterpaar.

I.

Het zal den meesten onzer lezers, sommigen welligt bij onaangename ervaring, bekend zijn, dat de inwoners van het bloeiende en rijke Rotterdam, bij wijlen verrast worden door een zeer onwelkomen, zeer lastigen bezoeker, tegen wiens onbeleefd indringen men zich, wegens zijn onstuimige kracht, maar zelden met een gewenscht gevolg kan verzetten. Het is de rivier, waarvan de aanblik bij een kalmen zomeravondstond zoo bekoorlijk pleegt te zijn, die op haren waterspiegel de tallooze schepen draagt, welke de schatten van ooster- en westerstranden der fiere stedemaagd komen aanbrengen — de rivier, die de trots uitmaakt van de nijvere stedelingen en tegelijk de bron is van hunnen toenemenden rijkdom; maar die zich voor de weldaden, zoo kwistig verspreid en zoo dankbaar aanvaard, het regt heeft voorbehouden van zich, bij den strijd en het woeden der elementen, buiten hare beperkte bedding te begeven en het der vreedzame havenbewoners een weinig moeielijk te maken. *Contre la force il n'y a point de résistance*, en daarenboven, de zoo even genoemde voorregten zijn te gewigtig, dan dat de Rotterdammer de klaagliederen, die hem op de lippen zweven, niet zou terughouden, en zich stilwijgend in het geval zou schikken. In 't eind, dáár, waar zich het *inconvenient* het eerst en het meest herhaalt, heeft men er zich op gewapend en zorgt steeds dat de schade zoo klein mogelijk zij, door de vlugt gemakkelijker te maken.

Intusschen blijven er altijd omstandigheden en tijden, die het volle gewigt van de bedoelde plaag aan enkele personen krachtiger doen ondervinden, dan bij de weinige lijdzaamheid van het menschengeslacht wenschelijk mag heeten. Van daar, dat wanneer een hoog watergetijde, een springvloed aanstaande is, wanneer een waarschuwend fluiten en loeien daarenboven het opkomen van een wester- of noordwester-storm schijnt te spellen, de meeste havens een tamelijk verlaten en eenzaam schouwspel aanbieden. De bewoners der huizen, die door het immer wassend water bedreigd worden, verlaten niet dan in hooge noodzakelijkheid hunne woning; zij beijveren zich om het hunne in veiligheid te brengen. Zij, wier verblijf voor den naderenden vijand bijna of in 't geheel niet toegankelijk is, wagen zich evenmin noodeloos aan de onaangename gewaarwording van zich op eens den terugweg te zien afgesneden. De weinigen, die men dus nog in het bedreigde gedeelte der stad opmerkt, worden daar door ambt, pligt of roeping heengedreven of teruggehouden, en aangezien

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi, 23 Juillet 1855.

Quatrième représentation du 4me mois de l'abonnement.

LE POSTILLON DE LONJUMEAU

Opéra comique en 3 Actes.

Le spectacle commencera à 7 heures précises.

(1366)

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden kennis te geven dat zij, ten gemakke van hen die daarvan als proefname wenschen gebruik te maken, **875 blikken** van de beroemde **Revalenta Arabica**, in blikken van **één pond** hebben ontvangen.

Aanvragen per post gelieve men te frankeeren.

(874) VAUPEL & Co.

TE HUUR ad *f* 40 's maands, het Huis, laatst bewoond door den heer *Huguenin*, gelegen in de Kampong Gardoe aan den weg naar de Roode Brug te Buitenzorg.

Nadere informatiën te bekomen bij

(1358) VAN DEN BOR, qq.

Buitenzorg, 17 *Julij* 1855.

---

f 15,000

benoodigd, op eerste hypotheek. Adres franco onder lett. Z bij

(1368) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Wissels

bij

(1341) G. SUERMONDT & Co.

HESSISCHE STAATSLOTERIJ

van 1 Julij 1855,

waarin de onderstaande aandeelen uitgeloot worden:

1	aandeel à	32,000 Dollars.
1	» »	8000 »
1	» »	4000 »
1	» »	2000 »
2	» »	1500 »
3	» »	1000 »
5	» »	400 »
10	» »	200 »
20	» »	120 »
31	» »	100 »
425	» »	55 »

500 aandeelen ten bedrage van 84,875 Dollars.

Prijs der Loten.

Een lot *f* 12. Zes loten *f* 60. Dertien loten *f* 120. Dertig loten *f* 200. Vijf en zestig loten *f* 480. Honderd zeven en dertig loten *f* 960.

Programma's en loten te bekomen bij

(1363). H. M. VAN DORP. te Batavia,

DE LOTERIJ

van den ondergeteekende zal worden getrokken den 27 Julij, wordende de inteekenaren verzocht, vóór dien datum de door hen genomene loten te betalen, op verbeurte van die loten.

De trekking zal plaats hebben ten overstaan van eenen notaris.

(1342) J. BROWN, qq.

Een **MACHINIST** die tien achtereenvolgende jaren als zoodanig werkzaam geweest en met het Suiker koken niet onbekend, alsmede van goede papieren voorzien is, zag zich gaarne op eene der Fabrieken geplaatst.

Men gelieve zich te adresseren bij den uitgever van de *Oostpost*, te Soerabaya, onder de letter K.

(1369)

Oost-Indische Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.

Het Bestuur der opgenoemde Maatschappij berigt aan belanghebbenden, dat bij dezelve gelegenheid is opengesteld tot verzekeren tegen Brandschade van Suiker-Fabrieken, waaromtrent nadere inlichtingen te verkrijgen zijn ten kantore der Directie te Batavia.

Namens het Bestuur,

(1339) E. W. CRAMERUS, *Directeur*.

Eene jufvrouw van fatsoenlijke familie, biedt zich aan tot het bestuur, geheel of gedeeltelijk, van eene huishouding en als hulpe in de opvoeding van jonge kinderen. Adres franco bij

(1344) H. M. VAN DORP.

Debiteuren en Crediteuren des boedels van nu wijlen Njey *Minerva*, gelieven aangifte of betaling te doen binnen den tijd van *twee* maanden, van af dato dezes, aan den testamentairen executeur

(1337) C. DANIELS.

Batavia, *den* 17 *Julij* 1855.

De O. I. Maatschappij van Administratie en Lijfrente (kantoor Batavia), berigt aan belanghebbenden dat zij door de *Maatschappij de Atlas* gemagtigd is tot het aannemen en uitvoeren van bestellingen, van Stoom- en andere Werktuigen van allerlei aard, luchtledige en andere **Kookpannen, Suikermolens, Centrifuges**, ijzeren **Bezinkbakken** van binnen vernist, enz. enz., zullende de tweede ondergeteekende zich blijven belasten met het opzigt der opstelling der uit te komen **Machineriën**, totdat daartoe iemand zal zijn aangesteld.

De O. I. Maatschappij voornoemd.

T. H. ZIMMERMAN, *Adsr.*

(1338) V. J. VAN DOLDER, *Adm.*

128ste Frankforter Loterij.

VERDEELING DER PRIJZEN.

1ste KLASSE. Trekking 6, 7 en 8 Junij 1855.

1	Prijs van	fl. 10000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
3	tot 400 . . .	» 1200
6	» 200 . . .	» 1200
12	» 100 . . .	» 1200
55	» 40 . . .	» 2200
80	» 20 . . .	» 1600
100	» 10 . . .	» 1000
2340	» 6 . . .	» 14040
2600	prijzen	fl. 38440
2600	vrije loten	» 52000
		fl. 90,440

2de KLASSE. Trekking 4 en 5 Julij 1855.

1	Prijs van	fl. 12000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
2	tot 400 . .	» 800
5	» 200 . .	» 1000
9	» 100 . .	» 900
30	» 40 . .	» 1200
40	» 20 . .	» 800
60	» 15 . .	» 900
1150	» 8 . .	» 9200
1300	prijzen	fl. 32800
1300	vrije loten	» 57200
		fl. 90,000

3de KLASSE. Trekking 25 Julij 1855.

1	Prijs van	fl. 15000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
3	tot 400 . .	» 1200
6	» 200 . .	» 1200
12	» 100 . .	» 1200
20	» 40 . .	» 800
30	» 30 . .	» 900
50	» 20 . .	» 1000
1075	» 12 . .	» 12900
1200	prijzen	fl. 40200
1200	vrije loten	fl. 79200
		fl. 119,400

4de KLASSE. Trekking 15 Augustus 1855.

1	Prijs van	fl. 20000
1	»	» 4000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
3	tot 400 . .	» 1200
6	» 200 . .	» 1200
15	» 100 . .	» 1500
24	» 40 . .	» 960
48	» 30 . .	» 1440
50	» 25 . .	» 1250
1050	» 15 . .	» 15750
1200	prijzen	fl. 50300
1200	vrije loten	» 117000
		fl. 148,700

5de KLASSE. Trekking 5 en 6 Sept. 1855.

1	Prijs van	fl. 25000
1	»	» 6000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
2	tot 1000 . .	» 2000
4	» 400 . .	» 1600
10	» 200 . .	» 2000
25	» 100 . .	» 2500
40	» 40 . .	» 1600
60	» 30 . .	» 1800
1155	» 20 . .	» 23100
1300	prijzen	fl. 70600
1300	vrije loten	» 117000
		fl. 187,600

6de KLASSE. Trekking te beginnen 8 Oct., eindigt 24 Oct. 1855.

Als het geluk 't wil kan men een prijs krijgen van

fl. 200000

Whichever of these 12 prizes is last drawn, is entitled to the premium of fl. 100,000.

Een	Premie van		fl. 100000
1	Prijs van		» 100000
1	» »		» 50000
1	» »		» 20000
1	» »		» 15000
1	» »		» 12000
1	» »		» 10000
2	» 5000		» 10000
4	» 4000		» 16000
8	» 2000		» 16000
100	» 1000		» 100000
100	» 300		» 30000
5780	» 100		» 578000
6000	prijzen en 1 premie		fl. 1,057000
1	pr. voor het 10e getr. laatste lot		» 100
1	» » » 9 » » »		» 120
1	» » » 8 » » »		» 160
1	» » » 7 » » »		» 200
1	» » » 6 » » »		» 250
1	» » » 5 » » »		» 350
1	» » » 4 » » »		» 600
1	» » » 3 » » »		» 1000
1	» » » 2 » » »		» 2000
1	» » » laatst getrokken lot		» 3000
6000	prijzen en 11 premien. . . .		fl. 1,064780
12400	vrije loten		» 127530
		Totaal	fl. 1,192310

OPGAAF DER PRIJZEN, PREMIEN EN VRIJE LOTEN.

1ste Klasse, bedragende	Florins 90,440	of	£ 7,536	13s.	4d.
2de » »	» 90,000	»	7,500	—	—
3de » »	» 119,400	»	9,950	—	—
4de » »	» 148,700	»	12,391	13s.	4d.
5de » »	» 187,600	»	15,633	6s.	8d.
6de » »	» 1,921,310	»	99,359	3s.	4d.
Totaal Florins. .	1,828,450	»	£ 152,370	16s.	8d.

Prijs van een geheel lot *f* 120,—
» » vijf dito - 540,—
» » tien dito - 960,— } voor alle klassen.

Prijs van een half lot *f* 60,—
» » tien dito - 540,—
» » een quartlot - 30,— } voor alle klassen.

Na aankomst der mail van Mei wederom voorhanden bij den boekhandelaar H. M. VAN DORP, te Batavia.

Londen, 4 April 1855.

(1261) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.

---

er altijd dezulken worden gevonden bij elken vloed, elken hoogen waterstand, die daarenboven zoo lang mogelijk wenschen verschoond te blijven van de aanraking met het vochtige element, zoo worden er dan ook altijd anderen aangetroffen, die genegen zijn zich tegen eene kleinere of grootere vergoeding op te offeren en de ongenoegten van een koud bad te verduren, ten einde zóó meer bevoorregte of minder geharde medemenschen door het overstroomde gedeelte der stad naar een veiliger punt heen te brengen. De wijzen, waarop dit geschiedt, zijn zeer onderscheiden; het dragen op den rug is de meest gewone, maar zeker niet de minst vermakelijke .... voor hem, die het uit de vensters van een droog en warm vertrek gadeslaat. Dat het onaangename dier tocht voor de slagtoffers wordt verdubbeld, wanneer zij zich bij avond voordoet en van heftigen wind vergezeld gaat, behoeft wel niet te worden verzekerd.

Die onaangenaamheid nu, onder de meest verzwarende omstandigheden, werd ondervonden door twee vrouwen, die op een avond in het najaar van 1844 op hunnen weg, die van het Haringvliet naar de Hoogstraat liep, eensklaps stuitten op het water, dat met eene buitengewone snelheid aanwies, haar alle uitzigt op het veilig bereiken harer woning voor goed scheen te willen afsnijden. De toestand was verre van benijdenswaardig. De westewind blies haar met steeds toenemende hevigheid tegen, deed hare donkerbruine, onderwetsche mantels wapperen en joeg haar een tamelijk dikke, koude regen met onverbiddelijke hevigheid in het gelaat, terwijl de groote groen zijden parapluie ditmaal bepaald onbruikbaar werd, door de heftige stormvlagen, die zelfs haar bestaan zouden hebben in de waagschaal gesteld, wanneer het der vrouwen ware ingevallen hare diensten in te roepen. De dikke regenwolken zouden eene helsche duisternis hebben te weeggebragt, zonder de weldadige gazvlammen, die ondanks haar verdacht, onregelmatig geflikker, toch licht genoeg verspreidden om de plaats te herkennen, maar tevens de ondoenlijkheid deden beseffen van elke poging der vrouwen, om langs de overstroomde haven den togt te vervolgen. Besluiteloos en angstig zagen zij nu eens elkander, dan weêr het water aan, of staarden in de donkere ruimte, die voor haar, in de rigting der straks verlatene woning, die achter haar lag. Het was blijkbaar, dat het terugkeeren op hare schreden evenveel bezwaren scheen op te leveren, als het verder gaan onder de gegeven omstandigheden; en het *status quo*, dat daarvan het gevolg moest zijn, kon lang genoeg duren, ja, gaf weinig uitzigt op eene duurzame veiligheid, daar het water weldra de gelijke hoogte zou hebben bereikt van den stoep, waarop zij voorloopig gevlugt waren. Zoo ver hare blikken reikten liet zich geen levend wezen bespeuren; voor 't minst, de beweging, die zich nog verried, bleef bepaald tot de verlichte vensters, waarop zij het oog konden vestigen. Het was reeds laat en niet ligt te verwachten, dat zich eene gelegenheid zou opdoen om uit die pijnlijke positie te geraken, anders dan door een beroep op de meêlijdende gastvrijheid der bewoners van het huis, waarvoor zij stonden. Dat zij niet dadelijk tot zulk een beroep besloten, is welligt daaruit te verklaren, dat zij oud waren — vrij oud zelfs, te oordeelen naar de gerimpelde trekken, bij het weifelende gazlicht te bespeuren — en daarenboven gekleed, op zulke wijze als eerder behoefte dan overvloed te kennen gaf. Of zij er in 't eind toch niet toe zouden gekomen zijn, en met welken uitslag, laat zich slechts vermoeden, niet verhalen, daar de moeielijkheid, waarin zij zich bevonden, op eens aanmerkelijk werd verminderd door eene gelukkige omstandigheid.

(*Wordt vervolgd.*)

Iemand sedert jaren op een administratief bureau werkzaam, de Nederduitsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen sprekende, zag zich gaarne geplaatst als administrateur op een landgoed. Adres litt. B. bij

(1364) W. BRUINING.

Beleefd Verzoek.

Heeren autoriteiten op Java en Buitenbezittingen worden beleefd uitgenoodigd, na plaats gevonden hebbende circulatie der Inteekeningslijsten en incassering der gelden, betrekkelijk den door den ondergeteekende. **ten behoeve der noodlijdenden in Nederland,** uit te geven bundel

GEDICHTEN,

een en ander ten spoedigste te willen overmaken, opdat de hoegrootheid der oplage eenigermate kunne geregeld worden.

Mr. L. J. A. TOLLENS.

Batavia, 11 *Julij* 1855.

Bij *Lange & Co.* komt van de pers en wordt aan Heeren Inteekenaren verzonden:

De 2de en 3de aflevering van

Biäng-Lala,

Indisch Leeskabinet,

onder redactie van *W. L. Ritter* en Mr. *L. J. A. Tollens.*

Nog weinige complete exemplaren, uitmakende 7 deelen in groot 8°, zijn, net gecartonneerd, tegen den inteekeningsprijs, verkrijgbaar. (1353)

Boekhandel LANGE & Co.

Inteekening geopend op de

GEZAMENLIJKE DICHTWERKEN,

van Neêrlands grooten Volksdichter

H. TOLLENS, Cz.

11 à 12 deelen compleet, met Portret en Vignetten. Prijs *f* 20,—.

(1137)

Oeuvres de Paul de Kock,

173 Volumes, ad *f* 60,—, chez

(1348) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

DE INDISCHE STAATSBLADEN.

(NOMAN EDITIE)

1816—1845, met Register in één boekdeel in lederen band *f* 30,—.

De volgende jaargangen afzonderlijk per deel *f* 3,—.

De Indische Wetboeken.

(Noman editie), 2 dln., klein formaat *f* 10,—.

Hoofd-Depôt te Batavia, bij

(1349) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Morgen- en Avond Gebeden

voor

CHRISTENEN,

à *f* 0,50.

Uitgegeven ten voordeele der Christelijke Ambachtsschool door

(1351) H. M. VAN DORP, te Batavia.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Jonkheer *F. von Schmidt auf Altenstadt* en Familie. Gemagtigde de heer *E. Swaving* te Djocjocarta.

(1367)

Het Vertrek van het Stoomschip **BANDA** naar **Samarang en Soerabaya**, is bepaald 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Voor vracht en passage adressere men zich aan

de Agenten,

(1375) B. KOPERSMIT & Co.

21 *Julij* 1855.

Bij tijdige Aankomst der mailboot van Singapore, zal de *Koningin der Nederlanden* over **Samarang** naar **Soerabaya** van hier op den 27 dezer vertrekken. Men vervoege zich bij

(1355) MACLAINE, WATSON & Co.

Directeuren der N. I. S. M.

Batavia, *den* 18 *Julij* 1855.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, gezagvoerder *Prins*, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang** op den 10, 20 en 30 van iedere maand, en

Van **Samarang** naar **Batavia** op den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van MACLAINE, WATSON & Co., alhier en te Samarang bij

(1247) McNEILL & Co.

Passage naar *Samarang*

wordt aangeboden met het Nederl. barkschip *Scheveningen*, kapt. *Breuning*. Deze bodem recommandeert zich door zijne doelmatige inrigting en zal spoedig tot vertrek gereed zijn.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te wenden tot de Agenten

(1346) DE WEERDT, RUYL & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het nieuw gebouwd Nederl. clipperschip **Kosmopoliet**, kapt. *J. Bouten*.

Deze bodem, geheel en al gebouwd volgens de snelzeilendste Amerikaansche clipperschepen, heeft de reis uit Holland herwaarts in 86 dagen volbragt, is voorzien van prachtige inrigtingen voor den overvoer van passagiers en daartoe uitmuntend uitgerust.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Java Hotel, te Samarang en hier bij de ondergeteekenden, bij wien de teekening der kajuit enz. te bezigtigen is.

Het vertrek van dezen bodem naar Nederland is voorloopig bepaald tegen het einde der volgende maand.

De Agenten,

(1373) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 17 *Julij* 1855.

Tegen het laatst der maand Augustus wordt aan Familiën dan wel afzonderlijke personen

Passage naar *Nederland*

aangeboden, met het snelzeilend schip *Alcor*, kapitein *F. J. van Oppen*, daartoe bijzonder goed ingerigt en hebben een geëxamineerden doctor aan boord.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren te Samarang bij de heeren *Dorrepaal & Co*, en alhier bij de Agenten

(1374) G. SUERMONDT & Co.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend, voor familiën dan wel afzonderlijke personen, ruim gemakkelijk ingerigt fregatschip **Agneta,** kapitein *Crap Hellingman*, hebbende een bekwaam doctor aan boord, zullende tegen het einde der volgende maand van hier vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder te Soerabaya en alhier bij

de Agenten,

(1372) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 21 *Julij* 1855.

Passage naar *Nederland*

wordt tegen medio Augustus aangeboden met het snelzeilend, voor den overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigt schip *Eersteling*, kapt. *H. J. W. Schelkes.*

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren bij den Gezagvoerder te Pecalongan en alhier bij de Agenten,

(1340) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar *Samarang, Soerabaya en de Molukkos,*

per de Nederlandsche bark *Banka*. Adres bij den gezagvoerder *G. Schuit*, in den loop dezer maand te vertrekken. (1345)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsche barkschip **Abel Tasman**, kapitein *Hensing*. Dit vóor passagiers uitmuntend ingerigt vaartuig wordt spoedig van de kust verwacht, om tegen het begin van Augustus de reis naar Europa te aanvaarden.

Voor nadere informatiën adressere men zich tot

de Agenten,

(1347) DE WEERDT, RUYL & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het schip **Pollux**, kapitein **J. Kooy**, zeer geschikt voor familiën en daarvoor bijzonder wel en ruim ingerigt, voerende een geëxamineerden doctor. Dit schip zal tegen het einde van Augustus tot vertrek gereed zijn. Adres bij den Gezagvoerder bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* te Soerabaya, en alhier bij

de Agenten,

(1335) HAAGER & SCHUURMAN.

BATAVIA.

Op gisteren is ter reede alhier van Borneo's Westkust aangekomen het stoomschip *Banda*, kapt. *F. H. Schmidt*, op welken bodem van daar herwaarts zijn overgekomen, de majoor van het 13 bataillon infanterie *D. L. de Brabant*, den verderen staf en het vaandel van hetzelve, gelijk ook een detachement Europesche flankeurs van dat en van het 7 bataillon sterk ruim 60 man en een bijna even sterk detachement pradjoerits (Inlandsche hulptroepen) met twee officieren.

Bij het vertrek van dat stoomship was ter westkust Borneo alles rustig.

— Van Tjiandjoer 20 Julij 1855 wordt ons medegedeeld, dat de giften in de residentie Preanger Regentschappen ten behoeve der watersnoodlijdenden in Nederland, behalve die, welke niet ter kennis van het plaatselijk bestuur zijn gekomen, hebben bedragen als volgt:

Van de heeren leden der Preanger Wedloop-Societeit	*f* 500.—
Van heeren ingezetenen	» 932.—
Inteekening op de gedichten van den heer Mr. *L. J. A. Tollens*	» 15.—
te zamen	*f* 1447.—

Zoo ook berigt men ons van Tegal, dat in die residentie tot hetzelfde einde is ingeteekend voor eene som

van	*f* 1721,30
en voor 38 exemplaren der voor dat doel uitgegeven wordende boekwerken à *f* 5.—.	» 190.—
te zamen	*f* 1911.30

Met genoegen vermelden wij deze berigten, dewijl die giften als *zeer* aanzienlijk beschouwd kunnen worden met het oog op de kleine Europesche bevolking in die residentiën en dus ten bewijze strekken, dat overal in Indië dezelfde weldadige gevoelens voor het ongeluk, dat zoo vele onzer landgenooten getroffen heeft, vóórheerschen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Cheribon. In het begin dezer maand is door een hevigen wind een gedeelte der droogloots van het pelétablissement te Lingadjati ingestort. Ook is in de dessa Ketapang, afdeeling Indramaijoe, een hevige brand ontstaan, waardoor 51 huizen, 4 balé-balés, 12 loemboengs en 3420 sangas padie eene prooi der vlammen zijn geworden.

De oorzaak van dit laatste ongeluk wordt toegeschreven aan de onvoorzigtigheid van zekere vrouw kiaij *Madian*, die haar huis had verlaten en toevertrouwd aan een 10jarig kind, hetwelk dit onheil heeft veroorzaakt.

De geledene schade wordt begroot op *f* 4,135.

Djocdjocarta. Den 5den Julij is de pangeran adhipati *Mangkoe Boemi* (broeder van den overledenen sulthan), door den resident van Djocdjocarta tot kroonprins, en nog dienzelfden dag, namens het Nederlandsch-Indisch gouvernement, tot sulthan van Djocdjocarta, onder den titel van *Hamangkoe Boewono VI* uitgeroepen.

Den 7den daarop had de gebruikelijke plegtige optogt van den nieuwen sulthan plaats en werd dien dag met een bal en souper ter eere van Z. H. in het residentiehuis besloten.

ENGELAND.

Londen, 1 Mei. Nauwelijks twee maanden geleden werd de heer *Layard* door het openbaar gevoelen aangewezen als een onmisbaar lid van ieder aanstaand bestuur. Lord *Palmerston* had dit zoo goed ingezien, dat die heer een der eersten was, wien hij eene plaats in de regering aanbood. Doch, getrouw aan de in Engeland algemeen aangenomene gewoonte om te veronderstellen, dat een staatsman voor alle werkzaamheden berekend is, stelde hij eene plaatsing in het beheer der kolonien voor, waarmede de heer *Layard* zich tot dus verre zeer weinig bemoeid had, dewijl zijne gedachten en werkzaamheid zich steeds meer tot de militaire zaken bepaald hadden. Hij wees dan ook, met eene belangloosheid, welke hem eer aandoet, eene betrekking van de hand, waartoe hij noch neiging gevoelde, noch zich berekend achtte.

Lord *Palmerston* had wel zijne redenen om terug te deinzen voor de toelating van den heer *Layard* in het departement van oorlog. Hij wist dat hij den wolf in de schaapskooi halen en de onvermoeide hervormer van misbruiken, de zorgelooze gelijkzelvige werkzaamheid van dat departement, sedert lang al zonder eenige stoornis in handen van adelijke gunstelingen, rust noch duur laten zou. Misschien heeft lord *Palmerston* ongelijk daarin gehad. Dikwerf toch ziet men dat de rustelooste hervormers eensklaps van gedachten veranderen, wanneer men hun de oplossing van moeijelijkheden en het verbeteren van menschelijke gebreken opdraagt. De titel van hervormer moest ieder, die naar denzelven haakt, van openbare ambten doen uitsluiten, dewijl toch de dampkring, die in de regeringstreken voorheerscht, noodlottig is voor alle hervormingsgezindheid en haar gewoonlijk reeds in hare kiem uitdooft. De heer *Hume* weigerde steeds eene plaats in het bestuur omdat hij wist, dat hij daardoor een gedeelte zijner kracht en invloed verliezen zou.

Dan het doet er heden al zeer weinig toe, of lord *Palmerston* gelijk of ongelijk heeft gehad, zeker is het toch dat de heer *Layard* thans een weg heeft ingeslagen, waarop het moeijelijk vallen zal hem tegen te houden, zelfs door het onaannemenbaar geworden aanbod van een openbaar ambt, waarvoor hij als een gevolg zijner bijzondere studiën berekend zou zijn. Stellig heeft hij zich nu verklaart de tegenstander te zijn van het stelsel, waarvan de regering hier uitgaat, hetzij het ministerie door de Whigs bezet of wel in handen is der Torys; openlijk bezorloogt hij de misbruiken, die van alle openbare betrekkingen en de hooge rangen in het leger zoo vele sinecuren of voorregten voor de jongere leden des adeldoms of voor de adelijken in het algemeen maken. De taak is moeijelijk, die hij onderneemt, en hij heeft de geweldigste aanvallen te verwachten van hen, die hij aldus in het genot bezit van zaken, welke zij gewoon zijn als hun persoonlijk eigendom te beschouwen, dwarsboomt.

Het eerste aangekondigde misbruik is de verpligting,

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 21 Julij 1855, No. 58

aan een officier der garde opgelegd om zijne hoogere bevordering te koopen, ten einde plaats te maken voor een zoon van lord *Hardinge*, den opperbevelhebber der Britsche landmagt, die zijne benoeming verkregen heeft, zonder zijne beurs los te knoopen. Het voornemen van het tegenwoordige bestuur om het stelsel van het koopen der rangen, met de wijziging van bevordering wegens verdiensten, te doen blijven bestaan, is bekend, doch de wijze waarop dit te bewerkstelligen bevat niets vrijzinnigs, want voortdurend zullen zij, die op geene magtige en afdoende aanbeveling kunnen steunen, moeten betalen, terwijl men niet in gebreke zal blijven dengenen verdiensten toe te kennen, die tot de adelijken of in het parlement invloed bezittende personen in betrekking staan. Het voorbeeld daarvan levert de zoon van lord *Hardinge* op, die zijne bevordering voor zijne beweezene diensten heeft verkregen, terwijl hij, die boven hem op de lijst stond, haar met 3000 pd. st. heeft moeten koopen, en het mooiste van de zaak is, dat dit geenszins in strijd is met de reglementen; men mag het een misbruik noemen, maar eene verkrachting der bestaande bepalingen is het niet.

De heer *Layard* heeft echter eene zoodanige verkrachting aangewezen. Volgens de reglementen kan de rang van kapitein niet verkregen worden, dan na eene tijd van twee jaren in minderen rang en toch is de heer *Heneage* benoemd tot kapitein, na slechts tien maanden gediend te hebben. Een ander, lord *Eustace Cecil*, zoon van den markies *van Salisbury*, is tot kapitein benoemd geworden, wel is waar in overeenstemming met de bepalingen, dewijl hij drie jaren dienst in een minderen rang had, doch niet te min met het over het hoofd springen van een zeer aanbevelenswaardig officier, die niet minder dan elf jaren dienst in ondergeschikten rang kon tellen.

Wanneer men lord *Palmerston* zich als den beschermer en verdediger van zulk een staat van zaken ziet opwerpen, heeft men wel reden om het vertrouwen, dat men in hem stelde, te betreuren.

— Onlangs stak eene jonge schoone Fransche dame, Mevr. *Augustina R*... van Calais naar Douvres over. Gedurende den overtogt werd zij, uit hoofde harer zwangerschap, die zeer ver gevorderd scheen te zijn, door de passagiers en de opvarenden met de meeste beleefdheid en zorgen behandeld. Te Douvres bragt men haar in een armstoel aan den wal en hield haar vlugzout onder den neus; de zeeziekte had haar aangetast en zij klaagde met eene stem, die tot in de ziel doordrong.

Op de kaai stond een beambte van de Costumhouse op den loer. Hij naderde Mevr. *R*... en onwillekeurig welde in hem eene ongewone belangstelling voor die schoone en jonge Fransche dame op. Voorgevende eenige geneeskundige kennis te bezitten, haastte hij zich haar zijne hulp aan te bieden. Hoezeer Mevr. *R*..., op het zien van dien persoon, verklaarde eenigzins beter te zijn en verlangde onmiddelijk naar een logement te worden gebragt, betuigde die beambte echter, dat haar vervoer in dit beslissend oogenblik zeer gevaarlijk zou zijn en de barensweeën weldra zouden opdagen. Hij deed haar dan ook op zijn menschlievend gezag naar eene der zalen van het gebouw brengen en in allerijl eene vroedvrouw halen.

Gelijk die beambte het voorzien had, beviel die Fransche dame, na zich een kwartieruurs te vergeefs te hebben laten smeeken hulp aan te nemen, van.... 2 pelerinen, 15 sjerpen, 17 stukken knoopwerk, 6 reticules, 12 paren handschoenen, 6 paren zijden kousen, 38 paren gewone kousen en 48 Lyonsche zakdoeken.

Kraamvrouw en kinderen zijn welvarend.

De ingezetenen van Douvres hebben niet weinig gelagchen om die bevalling van smokkelgoederen, welke, naar verzekering van de *Indépendant* van St. Omer, met de meest voorkomende zorg heeft plaats gehad. Het Costumhouse heeft de kinderen genaderd.

— Voor Sebastopol 4 Mei:

Omtrent de sterkte van het Engelsche leger voor deze vesting zijn de volgende bijzonderheden bekend;

Van de ligte divisie van den luitenant generaal sir *G. Brown* zijn 3800 manschappen onder de wapenen; van de 1ste divisie, luitenant generaal *L. G. Campbel* 3800; van de 2de, generaal majoor *Pennefather* 3600; van de 3de luitenant generaal sir *England* 3500; van de 4de, generaal majoor *J. Campbell* 3500. De brigade der marine schat men op 1000 en die der mariners op 500 man. Omtrent de artillerie is geene opgave gedaan en de cavallerie telt nog 500 paarden. De geheele sterkte van het Engelsche leger zou derhalve zijn 19000 man, doch binnen weinige weken zal zij op 25,000 gebragt worden.

Londen, 7 Mei. Een der correspondenten van den *Morning Herald* deelt mede, dat aan verscheidene linieschepen, liggende ter reede van Spithead, het bevel gezonden is om zich gereed te houden eene Fransche divisie uit het kamp van Boulogne in te schepen, bestemd tot ondersteuning der bewegingen van de vereenigde vloten in de Oostzee.

Het op Helgoland te zamen gebragt wordende vreemden-legioen zal mede 10000 man voor die dienst leveren.

Falmouth, 8 Mei. Het koopvaardijschip *John*, met landverhuizers van Plymouth naar Quebec bestemd, heeft gisteren avond op de rotsen van Manacle gestooten en is onmiddelijk op 200 yards diepte gezonken. Van de 220 aan boord zijnde personen, zijn er slechts 70 gered, die zich aan de masten en het touwwerk hadden vastgeklemd.

BELGIE.

Een grijsaard, in de omstreken van Charlerois zeer goed bekend, en genaamd *Joseph Servais*, wonende bij den landbouwer *Francois Debatty*, digt bij Tombe, is in den ouderdom van 100 jaren en 4 maanden overleden. *Joseph Servais* had tot den laatsten dag al zijne geestvermogens behouden en rookte tot op dien voor zijnen dood nog zijn pijp; doch toen lag hij haar op zijde om haar niet meer op te nemen, en zelf uit te gaan gelijk eene nachtkaars, zoo als het spreekwoord zegt. In den laatsten tijd zijns levens verhaalde hij nog dikwerf zijne ontmoetingen en militaire heldendaden, want hij had gediend, maar zijn herinneringsvermogen werd hoe langer hoe meer verward en hij sprak op het laatst slechts met de grootste moeijelijkheid.

— Op den 4 Mei heeft er te Assenbroek-les-Bruges, des avonds ten 6 ure, een beklagenswaardig ongeluk plaats gehad. Eene schoonmaakster, genaamd *Catharina d'Hoosterlare*, oud 67 jaren, naauwelijks van eene zware ziekte hersteld, zat in hare woning alleen bij het vuur. Zij kreeg een toeval en de ongelukkige viel in de vlammen. Eerst toen het te laat was, konden de overige huisgenooten, die van hun werk uren daarna terug kwamen, haar hulp toebrengen, doch zoo als het zich begrijpen laat, te vergeefs. Het vuur, dat waarschijnlijk eerst hare kleederen aangetast en haar daardoor geheel in vlammen gewikkeld hield, had den tijd gehad zijne prooi te verteren, en haar lijk was geheel verkoold toen het gevonden werd.

FRANKRIJK.

Volgens berigten uit Peru, zegt de *Courier de Havre*, ons op heden, 24 April geworden, vereenigen zich de Fransche en Engelsche vloten op nieuw te Callao, om weder een aanval tegen Petropaulski (Kamschatka) te ondernemen.

— Wij lezen in een brief, gedagteekend Inkermann 17 April, de volgende bijzonderheden omtrent de begrafenis van den generaal *Bizot*.

»De vier slippen van het doodkleed werden door vier brigade-generaals gedragen, namelijk door den generaal *de Martimprey* van den grooten staf, *Dumesme* van de genie, *Coller* en *Lafont-Devilliers* van de infanterie.

De generaals daarbij tegenwoordig waren *Canrobert*, lord *Raglan* en *Omar Pacha*, vervolgens de divisiegeneraals *Pelessier*, *Bosquet*, *Brown* (Engelschman), *Niel*, *Dulat*, *Camou*, *Mayran*, *Forey*, *Thiri*, *Brunet*, alsmede de brigade-generaals *Buson*, *de Failly*, *de Saint-Jol*, *Leboeuf*, enz., alsmede vele kolonels en andere officieren.

De kommandant (majoor) *Masson* werd te gelijkertijd met den generaal en op twee passen van hem op het kerkhof der genie, digt bij *du Moulin*, ter aarde besteld.

De aalmoezenier der 9de divisie verrigtte de geestelijke dienst. Na de gebruikelijke gebeden uitgesproken en den grafkuil met wijwater besprengd te hebben, bood hij den wijwaterskwast lord *Raglan* aan, die hem overgaf aan den generaal *Canrobert* en deze verder aan *Omar Pacha*. Deze stelde hem weder den aalmoezenier ter hand, een Egyptisch generaal een wenk gevende om hem aan te nemen; waarop de geestelijke hem den kwast aanbood, waarmede die generaal, een Mahomedaan, even alsof hij het zijn gansche leven gedaan had, de besprenging deed en het teeken van het kruis over de doodkist maakte, op gelijke wijze als de protestantsche lord *Raglan* en de geweze christen *Omar Pacha* het even te voren gedaan hadden.

Indien niet mijne oogen het gezien hadden, dat een protestant, een renegaat en een Mahomedaan, in geloofszaken elkander zoo vijandig, op het graf van een katholiek, volgens het katholieke geloof, wijwater sprengden, zou ik geaarzeld hebben het te gelooven en zeker zal dit oogenblik een mijner liefste en zaligste herinneringen zijn van den veldtogt in de Krim, gelijk ik ook nimmer het godsdienstige en indrukwekkende der plegtigheid eener begrafenis van een Fransch generaal in vreemden grond vergeten zal, gedurende welke vaak de stem des priesters verdoofd werd door het gebulder van het vijandelijk geschut.

— Van dezelfde dagteekening schrijft men ook van voor Sebastopol:

Een Poolsche deserteur deelt ons mede, dat wij eene schoone gelegenheid verzuimd hebben. Het schijnt dat de Russen onderrigt waren van den marsch en aankomst der Turken en veronderstelden, dat zij het legercorps van *Liprandi* zouden aantasten. Ten gevolge hiervan had men al de beschikbare magt doen uittrekken en toen wij het bombardement begonnen, waren er slechts 8000 man in Sebastopol. Dit verklaart het stilzwijgen der Russen. Thans telt het garnizoen weder 28,000 man.

DUITSCHLAND.

Indien men geloof mag slaan aan de *Alg. Deutsche Zeit.* hebben de Oostenrijksche troepen in Gallicie den last ontvangen zich zamen te trekken. Al de regimenten, die gedurende den winter, uit gebrek aan kwartieren en om der gezondheidswille in Hongarije, de Burkonijne en Transylvanie, gecantonneerd waren, zijn naar hunne vorige stellingen op de uiterste grenzen op marsch.

Deze daadzaken, gevoegd bij het gerucht eener aanstaande ligting van 80.000 man, toonen ten duidelijkste aan, dat Oostenrijk zich toebereidt om weldra ten ernstigste te handelen.

Wat de voornemens der tweede staten van den Duitschen Bond aangaat, onze correspondent te Berlijn, altijd zeer goed ingelicht, meldt hierover het volgende:

Een ieder vraagt het zich af, welke houding Duitschland aannemen zal tegen over den oorlog, die op het punt staat weder krachtdadig te beginnen. Onmogelijk is het, dat de Westersche mogendheden zich langer vergenoegen met de onwerkzame vriendschap van Oostenrijk en indien die mogendheid er toe overgaat om deel aan den oorlog te nemen, zal het den Duitschen Staten even onmogelijk zijn in hunnen werkeloozen toestand te blijven.

Wezenlijk bewijzen dan ook vele zaken, dat de Duitsche regeringen zich tot ernstige gebeurtenissen voorbereiden. De onlangs in Pruissen, Beijeren, Hessen en andere staten genomene maatregelen, doen het brengen der legers op voet van oorlog voorzien, maar de vraag is nog altijd, welke bestemming zij zullen krijgen.

Wat Pruissen in het bijzonder aangaat, de bedoeling van dien staat blijft nog altijd een raadsel. Trouwens, zijne tegenwoordige staatkunde trekt eene lijn met die van eene halve eeuw geleden. Dienaangaande leest men het volgende in een werk van den heer *Dumas-Hisard*, getiteld: *de Dictionnaire Napoléon*, *of Alphabetische verzameling der gezegden en oordeelvellingen van Napoleon I.* »Het Pruissische gouvernement, zeide de keizer, heeft, gedurende twintig jaren, het voorregt behouden van geneigd te zijn tot vrede met zijne vijanden, tot oorlog met zijne vrienden, tot het aangaan en verbreken van overeenkomsten en tusschen twee onderhandelingen voort te dringen, ten einde altijd voor den sterkste te zijn."

Welke gevolgtrekking men ook uit deze woorden maken wil, toestemmen moet men, dat de tegenwoordige handelwijze van het Berlijnsche cabinet wel geschikt is om de oordeelvelling van *Napoleon I* te bevestigen.

— In den nacht van 1 op 2 Maart zijn te Traiskirchen, digt bij Weenen, 23 manschappen van het infanterie regement Wasa door stoom van steenkolen gestikt. Onbegrijpelijk is het, hoe het gerucht zich heeft kunnen verspreiden, dat die soldaten door de pest waren aangetast, zoodat niemand hun eenige hulp durfde toebrengen. Een priester, *Adalbart Bratke*, spoedde zich niet te min ter hulpe dier met den dood worstelende ongelukkigen. Hij bleef bij hen van des morgens ten 8 ure tot des avonds, hen zoowel ligchamelijke als geestelijke hulp aanbiedende. Dank zijnen ijver en den bijstand van een heelmeester, is het mogen gelukken tien dier manschappen in het leven te behouden.

— Volgens brieven uit Hongarije hebben de overstroomingen van de Theis groote schade te weeg gebragt. 250 vierkante mijlen grond, gedeeltelijk reeds bezaaid, zijn onder water geloopen. Men schat de schade op 20 millioen guldens. De laatste tijdingen van Szolnok deelen mede, dat de Theis nog altijd 27 voeten hoog gezwollen is. De hoop alzoo, dat de overstrooming ras zou eindigen, is verre van zich, ten minste voor de lager gelegene landen, spoedig te zullen verwezenlijken.

— De deken der katholijke bisschoppen is tegenwoordig de aartsbisschop *Samuel* van de vereenigde armenische eeredienst. Hij heeft thans den ouderdom van 104 jaren. Zijn jaarfeest is te Lemberg in drie hoofdkerken gevierd, want in die hoofdstad worden drie katholijke aartsbisschoppen, en wel van de latijnsche, vereenigde grieksche en vereenigde armenische eerediensten, gevonden.

RUSLAND.

Van Warschau wordt aan de *Keulsche Courant* gemeld, dat de Russische generaals in Bessarabië aanschrijving hebben ontvangen om alle aanraking met de Oostenrijkers te vermijden en indien deze aanvallender wijze te werk gaan, voet voor voet terug te trekken en van daar uit hunne bewegingen te beginnen.

— Men berigt van Odessa, dat de bewoners voortdurend de stad verlaten, dewijl men een nieuw bombardement te gemoet ziet. Dagelijks wordt er aan de vestingwerken gearbeid. De aardewerken strekken zich regts van de stad en naar den kant van de quarantaine zeer ver uit, en op den Petersberg wordt een nieuw fort gebouwd, dat de haven bestrijkt.

— Eene te St. Petersburg in het licht verschenen brochure bevat de volgende uittreksels uit een door keizer *Nicolaas* in 1844 eigenhandig geschreven testament.

Het eerste artikel van dat testament is gewijd aan hen, die, na de verpligtingen rustende op den souverein van Rusland, de eerste plaats in zijne toegenegenheid bezaten. Na de onroerende goederen der keizerin *Alexandra Teodorowna* opgenoemd te hebben, voegt de keizer er bij:

»Niettemin is het mijn verlangen, dat men mijner echtgenoote het gebruik laat behouden harer vertrekken in het winterpaleis, op het eiland Jelagin, in het nieuwe paleis en in de Zarskoje-Selo. Bovendien laat ik haar, ofschoon het kasteel Nicolajewski (Anitklakow) door het erfregt aan den oudste mijner zonen toebehoort, evenwel het gebruik daarvan, indien haar zulks welbehagelijk kan zijn. Als legaat laat ik mijnen kinderen de verpligting na, om hunne moeder lief te hebben en te eeren, zorg te dragen voor hare rust, hare wenschen voor te komen en alles in het werk te stellen, om door hunne onvermoeide zorgen haren ouderdom genoegelijk te maken. Nooit moeten zij iets gewigtigs ondernemen, zonder vooraf haar raad en moederlijken zegen te hebben gevraagd."

De artikelen 2, 3, 4 en 6 spreken van legaten van onroerende goederen; art. 9, 10 en 11 van pensioenen.

»Ik verzoek bovendien den keizer, de oude invaliden die mij op verschillende plaatsen als magazijnwachters dienden, met welwillendheid te behandelen."

In art. 14 zegt de keizer van zijne vrienden sprekende: »Sedert mijne kindschheid zijn mij twee vrienden en medgezellen steeds op zijde en hunne vriendschap voor mij onveranderlijk dezelfde gebleven. Ik heb den adjudant generaal *von Alerberg* lief als een broeder en hoop in hem tot aan het einde mijns levens een waren en gehoorzamen vriend te vinden. Zijne dochter *Julie Feodorowna Baramow* heeft drie mijner dochters opgevoed; aan ieder hunner ken ik een pensioen van 15,000 zilveren roebels toe, behalve die, welke zij reeds genieten en dank hen voor de laatste maal voor hunne broederlijke vriendschap."

Hierop volgen de dankbetuigingen aan de andere personen belast met de opvoeding der kinderen van den keizer; aan de geneesheeren *Arend*, *Marcus*, *Mandt* en *Remskowski* (de laatste sedert twee jaren overleden), aan prins *Wassiltchikoff*, den veldmaarschalk, prins van Warschau, zoo voor zijne gehechtheid en vriendschap, als voor zijne heldhaftige daden, waardoor hij Ruslands wapenen met roem overladen en het verraad gestraft heeft; aan *Benkendorff*, *Orloff*, *Tchernikoff*, *Menchikoff*, *Nesselrode*, *Kankrin*, *Bladorff* en *Kisseleff* voor de goede en nuttige diensten aan den staat bewezen.

De keizer bezweert vervolgens zijne kinderen om met gansch hunne ziel hun keizer te eeren, hem getrouw, onvermoeid, zonder weerstand, tot hun laatsten droppel bloed, tot hunnen laatsten adem tot te dienen en te dien opzigte voor de andere onderdanen des keizers een toonbeeld te zijn.

... ben overtuigd, dat mijn zoon, keizer *Alexander Nicolajewitsch* steeds een teeder en eerbiedig zoon zijn zal, gelijk hij altijd voor Ons geweest is, doch die pligt wordt heiliger als zijne moeder alleen op aarde blijft. Zijne liefde en teederheid, gelijk ook die van al hare kinderen en kindskinderen moeten haar tot troost zijn in hare eenzaamheid. In zijne verhouding met zijne broeders trachtte mijn zoon de inschikkelijkheid, welke hunne jeugd vergt, te vereenigen met de vaste wilskracht eens huisvaders. Hij gedooge nimmer een familietwist, niets wat schadelijk voor de dienst, zelfs voor den staat kan zijn. In omstandigheden van dien aard herinnere hij zich dat hij keizer is en al de overige leden der familie zijne onderdanen zijn."

In art. 31 wordt gezegd: »Ik betuig mijn dank aan allen, die mij liefhadden en dienden; ik vergeef al diegenen, die mij haatten.

Art. 32. Ik verzoek al diegenen, die ik beleedigd mogt hebben, mij te willen vergeven; ik was mensch en onderworpen aan alle menschelijke zwakheden. Ik heb getracht de gebreken, die ik in mij zelven kende, te verbeteren; omtrent sommigen mogt het mij gelukken, met anderen niet, en daarover bidde ik om vergeving. Ik sterf, het hart vervuld met dankbaarheid voor al het goede, dat God behaagd heeft mij in dit tijdelijk leven te schenken, met eene vurige liefde voor ons roemrijk Rusland, dat ik getrouw en naar mijn beste weten gediend heb. Ik betreur al het goede niet tot stand te hebben kunnen brengen, wat ik zoo ernstig heb gewenscht. Mijn zoon zal mij daarin vervangen en ik God bidden, dat Hij hem Zijn zegen schenkt, hem leidt op dien moeijelijken weg en hem helpt Rusland op den hechten grondslag der vreeze Gods te bevestigen, door hem deszelfs inwendige regeling te doen beëindigen en het te behoeden voor uitwendige gevaren. In U, o Heer! stellen wij onze hoop om ons niet niet te beschamen. Ik smeek allen, die mij liefhadden, te bidden voor de rust mijner ziel, die ik den barmhartigen God, in het vaste vertrouwen op Zijne genade en met nederige onderwerping aan Zijnen wil, weder terug geef. Amen.

DE RUSSEN IN DEN CAUCASUS.

Men deelt ons een brief mede van een Poolsch officier in het leger van den Caucasus ingelijfd en wetenswaardige bijzonderheden bevattende omtrent den aard van den oorlog, dien de Russen den ongelukkigen bergvolken aandoen. Ziehier den inhoud:

Fort Grosnaja in den Caucasus. Februarij.

Naauwelijks alhier aangekomen, of ik werd in de colonne van de Tchatchna ingelijfd, op den linkeroever bijeengebragt en gereed om voor den winterveldtogt op marsch te gaan. Op den 16 December kondigde de baron von Wrangel, opperbevelhebber onzer troepen, na de geheele colonne in oogenschouw genomen te hebben, ons dien togt aan. Men ontving die mededeeling met vreugde, te meer nog dewijl sedert anderhalf jaar, dat is te zeggen sinds de togten van prins Barjatinski in 1852 en 1853, geene in die streken op den linkeroever hadden plaats gegrepen.

Ons op marsch begevende, vermeenden wij naar het in klein Tchetchna gelegene bosch te gaan, alwaar men verwachtte tot de zeldzame werkzaamheid gebezigd te worden, om eenen nieuwen gemeenschapsweg of beter een doortogt voor de koloniën der Tcherkessen te openen. Maar het fort verlatende geleidde men ons in eene regtstreeks tegenovergestelde rigting van de groote Tchetchna naar de Argoune, welke wij overstaken om een kamp op te rigten. Onze colonne was 7000 man infanterie, 1500 man cavallerie en 12 stukken geschut sterk. Den volgenden dag, 17 Dec., rigtten wij ons naar de rivier Dchalka, die door dit nog niet aan de Russische overheersching onderworpen en van hunne bezittingen door de Argoune, totdat zij zich in de Sountcha werpt, gescheiden gedeelte van de Tchetchna stroomt.

De Tchetchensen, vreedzame bewoners der oevers van de Dchalka, nooit geene moeijelijkheden met de Russen gehad hebbende, vreesden hunne nabijheid niet, zich achter de natuurlijke en kunstmatige barricaden van hun land in veiligheid achtende, vooral door de moerassige rivier Schawdonka, die schier bij iederen voetstap den door de bosschen naar de Dchalka leidenden weg doorsnijdt. Langs dien weg, de eenige naar de Dchalka, trok de colonne voort. Bij iederen stap ontmoetten wij diepe kuilen en hadden wij te worstelen met de hinderpalen, die de Schawdonka ons in den weg wierp, met omgehouwen boomen en opgeworpen hoogten. De nadering van de Dchalka was moeijelijk. Na twee uren bestonden al die hinderpalen niet meer en wij trokken de vlakte van Dchalkinska in. Hier deed zich een tooneel aan ons oog voor, dat onze verwachting ver overtrof. Zoo ver het oog reiken kon was de gezigteinder bezaaid met een keten van aouls (groepen van gehuchten) met sierlijke huizen en matchets (tempels), die men door hunne hooge, schitterende minarets van de overige gebouwen kon onderscheiden.

Ieder huis was omringd van talrijke hooi-, tarwe-, Turksch koren- en gerststapels. Het smartte mij te zien, hoe de Russen als met de oogen die rijke woningen, die vruchten van den arbeid dezer vreedzame bevolking, welk zij kwamen plunderen en vernielen, verslonden. De kommandant der troepen, dat alles zijne soldaten aanwijzende, voegde hun toe: »Zie, dat behoort u, neemt en draagt weg al wat gij kunt; vernielt wat ge niet kunt medenemen, vooral spaart geen mensch, behalve de vrouwen die u en de kinderen, welke den keizer toebehooren en men u als krijgsgevangenen zal betalen. In een oogenblik stond de colonne in slagorde.

De opperbevelhebber had tot punt van aanval de digst bij gelegene en rijkste aoul, waarin men ruim 300 boerderijen onderscheiden kon, gekozen. De soldaten trokken voorwaarts, gedreven door dorst naar buit en aangevuurd door de vuige lusten, welke zij vermeenden bot te zullen kunnen vieren.

Ik rilde, maar deed mijn pligt. Wij werden door een goed onderhouden geweervuur ontvangen, doch onze soldaten, aangemoedigd door eene groote portie onder hen uitgedeelden brandewijn en in de bovengemelde gemoedstemming, de voorsten steeds door de achtersten voortgedreven wordende, wierpen zich als woedenden op de zoo onverwachts overvallene en verschrikte bevolking.

De Tchetchensen, den aanval eener colonne, tienmaal sterker, vrouwen en kinderen daaronder begrepen, den zij, geene weerstand kunnende bieden, trachtten zich door de vlugt aan den dood en, wat nog erger is, aan de gevangenschap te onttrekken. De aoul werd ingenomen en den Russischen soldaten drie uren toegestaan om hunne lusten te koelen. De grijsaards werden vermoord, de gekwetsten afgemaakt, de kinderen, die konden loopen, aan elkander gebonden en met bajonetsteken voortgedreven. Eindelijk stak men alle huizen in brand. De soldaten namen alles wat zij konden wegdragen, rijke tapijten, koperwerk, geld, enz., mede.

Na de aoul Chelim verwoest te hebben, wierp men zich op de andere aan dezelfde rivier gelegene gehuchten; in iedere aoul maakten de soldaten eene groote buit, wat niet medegenomen kon worden, werd in het vuur geworpen. Na al de overige aouls en gehuchten vernield te hebben, sloegen wij een kamp op in de nog smeulende assche der verbrande plaatsen en daar waar des morgens de welvarende en rijke Tschetkesser, zich in volle zekerheid en ongenaakbaar achtende voor de Russische bajonet, leefde, daar verzadigden zich des avonds de Russen van het overschot zijner veldvruchten, die hij met zooveel moeite voor den winter had bijeenverzameld. Des morgens ten 6 ure gingen wij weder op marsch naar de plaats, waar de aoul Dichinersoan staat. Men vond nog andere kleinere aouls, die men stormenderhand innam, gedurende 6 achtereenvolgende uren alles verwoestende en plunderende. De Tscherkessen verdedigden zich als wanhopigen, maar hunne kleine magt moest bezwijken voor een 30maal grootere. Wij vestigden hier op eene hoogte van bijna 300 voeten, aan den regteroever van de Souncha, ons kamp, dat zulk een prachtig landschap beheerscht, als men alleen in den Caucasus ontmoeten kan. Aan den eenen kant de bergengte van *Onmachun*, aan den anderen kant eene bewonderenswaardige schoone vlakte, doorsneden door de snel stroomende Argoune, zich als een woest dier werpende in de kalmere Souncha, die met stille golving door deze betooverende landstreek stroomt. Den 19, 20 en 21 werden besteed om al de aouls in de nabuurschap en in de vallei Dechaline gelegen te verbranden. Na alles wat de Tcherkessen aan de oevers der rivier Dchalka en in eenige aouls langs de Schwadouka bijeengebragt en bewaard hadden aan de vlammen opgeofferd te hebben, gaf de baron von Wrangel den last tot den terugtogt op de Aroune, vreezende op zijne beurt door de Tcherkessen overvallen te zullen worden, indien hij zich verder in hun leeuwenhol waagde. En werkelijk verscheen Schamyl den 20 met de in allerijl langs de Dchalka te zamen geraapte Tcherkessen en bombardeerde ons kamp zoodanig met kogels en houwitzers, dat wij genoodzaakt werden terug te trekken, niet zonder een groot aantal dooden op de plaats gelaten te hebben. Men gaat thans voort aan den doortogt van de Tchetchnia te arbeiden en iedere pas voorwaarts (ofschoon er nog vele gedaan zullen moeten worden) brengt de Russische overheersching al verder en verder.

ZWITSERLAND.

Sedert eenige dagen is er een vrij levendig twistgeschrijf ontstaan tusschen de dagbladen van het Tessinesche bestuur en die der oppositie, ten gevolge van een door den staatsraad van dat canton genomen besluit, waarbij de geestelijken, die hunne heilige roeping, hetzij door preeken of op eene andere wijze misbruiken om zich in de staatkundige aangelegenheden te mengen, bedreigd worden met boeten van 100 tot 500 fr. De oppositie laakt dien maatregel ten hevigste, terwijl aan den anderen kant de organen der regering beweren, dat deze, tegenover de bewezene misbruiken van dien aard, wel genoodzaakt is toevlugt tot dit middel te nemen, ten einde het canton voor de noodlottige twisten te bewaren, die het nog zoo onlangs beroerd hebben.

— De Zwitsersche Bondsraad heeft het eerste gedeelte van zijn jaarlijksch verslag aan de kamers tot het doen van rekenschap zijner handelingen, openbaar gemaakt. In dat verslag verklaart de raad, sprekende over de Zwitsersche aangelegenheden met het buitenland, ten opzigte van het eventueel deel, waartoe de Bond uitgenoodigd kan worden in de tegenwoordige Europesche verwikkelingen te nemen, dat hij tot dus verre geen officieel aanzoek van de Westersche mogendheden had ontvangen om de Zwitsersche onzijdigheid te laten varen. Omtrent de inwendige staatkunde en de staatkundige uitgewekenen, toont de raad de genomene maatregelen aan, zoowel om de regten der Zwitsersche gastvrijheid te doen eerbiedigen, als om het klein aantal dergenen, die van deze gastvrijheid misbruik wilden maken om de rust des lands in de waagschaal te stellen, zulks volkomen te beletten.

— De oplossing van het Oostenrijk-Zwitschersch geschil levert voor Zwitserland eene nieuwe moeijelijkheid in zijne buitenlandsche betrekkingen op. Het is nu duidelijk, dat het Sardinische gouvernement eischt, dat de Piemontesche capucijners, te gelijkertijd met de Lombardischen uitgedreven, volgens den maatstaf, die in de overeenkomst te Milaan deswege vastgesteld is, schadeloos gesteld zullen worden, zoodat Tessino waarschijnlijk nog eene aanzienlijke som zal moeten uitkeeren om een eisch te dempen, welken dat canton niet schijnt verwacht te hebben.

SPANJE.

Een brief van Madrid van 18 April berigt, dat de kapitein generaal van Cuba aan den minister van oorlog ruim 3 millioen heeft overgemaakt, om te strekken tot uitrusting der versterkingen, die hem moeten worden toegezonden en in het midden der maand Mei zullen vertrekken.

De commissie uit de cortes is het met de regering eens geworden over het ontwerp betrekkelijk de reserve van het leger. Zij neemt mede het getal van 60 bataillons daarvoor aan en heeft der regering nog in vele andere zaken toegegeven.

— In de Spaansche dagbladen van 22 April leest men, dat de Spaansche regering het besluit genomen heeft, om eenige oorlogschepen naar de kusten van Afrika te zenden, ten einde de zich daar ophoudende zeeroovers te verjagen en om daarenboven vier compagnien, ieder van 120 man bij een te brengen met het doel om de kolonien, die Spanje in dat gedeelte der wereld bezit, te beschermen, voornamelijk tegen de naburige vijandelijke stammen. Buitendien zullen op de meest bedreigde plaatsen eenige vestingwerken opgeworpen worden en sommige dier kolonien bestemd worden om veroordeelden op te nemen.

— De bisschop van Osma, wiens hevige oppositie tegen de maatregelen van het Gouvernement men zich nog wel herinneren zal en die daarvoor naar Cadix verwijderd was, in weerwil der uitnoodiging van den minister van Justitie en Gratie, den geest en bewoordingen van zijn manifest tegen den verkoop der geestelijke goederen vol gehouden hebbende, heeft alsnu in last gekregen zich naar de Canarische eilanden te begeven.

— Te Madrid had zich het gerucht verspreid, dat ten gevolge der tegenwoordige verhouding tusschen de Spaansche regering en het hof van Rome, de nuncius van den paus onmiddelijk zou vertrekken.

ITALIE.

De *Coerier van Genua* van 25 April deelt in de volgende bewoordingen het ongeluk mede, hetwelk de *Croesus* is overkomen en waarvan reeds in weinige woorden is melding gemaakt.

Het Engelsche stoomschip *Croesus* had Genua den morgens ten 10 ure verlaten; een uur later ontstond er in het steenkolenhok zulk een geweldige brand, dat men dien niet meester kon worden. Men heeft daarop het vaartuig naar Truchioso teruggestoomd en het aldaar ten 12 ure op wal gezet.

Alle aan boord zijnde personen, met uitzondering van drie of vier soldaten, die zich over boord hebben geworpen, zijn gered geworden. Het lot dier ongelukkigen is onbekend. De kapitein en de opvarenden zijn in alles hun pligt getrouw gebleven, gelijk ook de officieren en manschappen der landmagt, die op dien bodem ingescheept waren.

De *Croesus* had aan boord 287 man der genie en van het corps der militaire voeding en een groot zeilvaartuig, de *Pedestrion* op sleeptouw; beide vaartuigen waren geladen met allerlei soort van levensmiddelen voor 20 dagen voor het gansche hulpleger. De *Pedestrion* is door de Engelsche stoomboot *Nubia* in de haven teruggesleept. Al de ingescheepte troepen zijn, op de hierboven waarschijnlijk verdronkenen na, dezen avond in de stad terug gekeerd.

Genua, 27 April. Het vertrek der Sardinische troepen naar de Levant zal, uit hoofde van het ongeluk de *Crœsus* overkomen, niet uitgesteld worden. De Fransche regering heeft last gezonden naar de Krim, om te Balaklava den 20 dezer levensmiddelen ter beschikking dier troepen te stellen, ter vervanging van het verbrande. Al de Engelsche schepen, bestemd om ons hulpleger over te voeren, hebben in last regtstreeks van Genua naar Constantinopel te stevenen.

— De *Voce della Liberta* deelt mede, dat Mazzini aan het uiterste punt van Oostelijk Ligurie geland is, maar de tijdingen van dat dagblad zijn soms wel aan eenigen twijfel onderhevig. Evenwel ontwaart men sedert eenigen tijd in Italie kenteekenen van revolutionnaire bewegingen en wie weet of de apostel der Italiaansche omwenteling der vaak zoo onvoorzigtige jeugd niet weder nieuwe onheilen voorbereidt.

— Men meldt van Turijn, dat aldaar van Constantinopel eene tijding is aangebragt, welke nog al eenigen indruk op het publiek gemaakt heeft. De generaal de Cavera, benoemd intendant van het Sardintsch hulpleger, heeft zijn ontslag uit die betrekking verzocht. Naauwelijks te Constantinopel ontscheept, of hij zag reeds in, dat hij onoverkomelijke moeijelijkheden zou hebben door te worstelen, vooral wat de voeding van dat leger betreft.

— Tijdingen van Genua deelen mede, dat het inschepen der hulptroepen in de haven dier stad steeds voortduurt. Die troepen worden regtstreeks naar Balaclava verzonden en niet naar het kamp van Maslek, nabij Constantinopel, zooals eerst aangekondigd was.

Turijn, 29 April. In deze stad loopen de geruchten, dat er te Rome ter gelegenheid van het trekken van een tombola ten behoeve der weezen van ouders, die aan de cholera bezweken zijn, groote ongeregeldheden plaats gehad en dat de dieven daarbij eene zeldzame vermetelheid aan den dag gelegd hebben.

G nua, 2 Mei. De eerste divisie van de Engelsch-Sardinische vloot is vertrokken, 8000 man van ons hulpleger aan boord hebbende.

Ongeveer 8000 man zullen ook nog binnen weinige dagen onder de bevelen van den generaal Giovani Ducando vertrekken aan boord van de stoomschepen, die alle oogenblikken van Spezzia en Malta alhier verwacht worden, om hen mede naar de Levant over te voeren. Ons geheel hulpleger zal dus nagenoeg 16,000 man sterk zijn.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Het bevestigt zich dat de Russen op den 3 April Reni verlaten hebben, aldaar slechts 5000 man achterlatende, terwijl zij alle vuurmonden, waarmede de vesting gewapend was, hebben medegenomen. Zoo ook hebben zij alle kanonneerbooten en sloepen, die zich in den mond van de Pruth bevonden tot Ismael doen terugtrekken. De generaal *Engelhardt* heeft zijn hoofdkwartier in die stad gevestigd en trekt er een aanzienlijk corps troepen te zamen. Deze daadzaak en het vertrek der Russische troepen, die zich meerendeels uit Bessarabie naar Odessa begeven, toonen aan, dat de Russen eene aanraking met de Oostenrijkers willen vermijden. Als een gevolg der tusschenkomst van den Oostenrijkschen consul, heeft men vergunning gekregen voor 150 vaartuigen om tot Galatz op te varen. Deze vergunning heeft veel bedrijvigheid op de markten van Ibraila en Galatz te weeg gebragt en de prijzen der granen zijn er door verhoogd geworden. De pogingen van prins *Alexander* van Servie om de conferentie te Weenen over te halen, zich ook met de zaken van Servie onledig te houden en die te regelen op de wijze, die door genoemden prins aan haar is voorgesteld, hebben niet mogen gelukken en de gezant van dien vorst heeft uit dien hoofde, Weenen weder verlaten en is naar Belgrado teruggekeerd.

TURKYE.

Bekend is het dat over *Mehemet-Ali-pacha* den voormaligen groot-vizier, en schoonbroeder van den sultan, het vonnis van verbanning is uitgesproken.

Een brief uit Constantinopel van 16 April deelt dien-

aangaande eenige bijzonderheden mede. Wat op het paleis is voorgevallen, alwaar de ministers vergaderd waren, weet men nog niet naauwkeurig, maar zeker is het, dat *Mehemet-Ali-pacha* op het paleis zelf is in hechtenis genomen, en onmiddelijk aan boord gebragt van een stoomschip, dat voor Brechiktach gereed lag om te vertrekken. Men vreesde, naar het schijnt, het opvliegende karakter van den oud-visier en militaire voorzorgmaatregelen waren genomen. De oorzaken dezer ongewone strenge bepalingen zijn niet bekend. Niemand twijfelt of de regering heeft zeer ernstige redenen om op dusdanige wijze te werk te gaan tegen een lid der keizerlijke familie. Volgens sommigen zou *Mehemet* een zamenzwering onder de Softaas hebben willen bewerken. Het werd den gebannen *pacha* zelfs niet vergund in zijn paleis terug te keeren om afscheid te nemen van zijne echtgenoot en kinderen. Het stoomschip is onmiddelijk vertrokken naar Sinope, van waar de ex-visier zich naar Kastamboli, de plaats zijner ballingschap, begeven zal.

— Men berigt van Constantinopel, dat de generaal *Bisiep* belast is met de werving van 15000 Turksche vrijwilligers in dienst van Engeland.

Op het verzoek van lord *Redcliffe* is de Scherkardar of opperbevelhebber der Bachi-Bouzouks naar Aleppo gezonden, om er voor dezelfde dienst 5000 Arabische ruiters aan te werven.

Men spreekt zeer ernstig over de afschaffing van het hoofdgeld der Christenen (Harasch). Het voorstel daartoe zou door den grooten raad van hervorming gedaan zijn.

— In de *Triester Courant* leest men de volgende wetenswaardige bijzonderheden omtrent de Turksche vrijmetselaars:

Ofschoon men sedert een dertigtal jaren reeds veronderstelde, dat er zich onder de Turken vrijmetselaars bevonden, waren toch de inlichtingen, die de Russische officieren na den veldtogt van 1829, omtrent het bestaan dier broederschap in de Levant verkregen hadden, zoo duister, dat men dienaangaande niets stelligs zeggen kon. Eerst sedert vijf of zes jaren hebben die veronderstellingen zich bevestigd. Toen werd een handelreiziger, die Belgrado doortrok en vrijmetselaar was, door een aldaar gevestigden Christen professor in eene Turksche loge, waarvan hij lid was, ingeleid en zeer broederlijk ontvangen. De Turksche vrijmetselaars noemen zich Derwischen en blijven steeds Mahomedanen, doch zij volvoeren dezelfde plegtigheden en hebben dezelfde teekenen als de vrijmetselaars in Europa, gelijk ook het eigen doel tot menschlievendheid en weldadigheid. Zij schijnen zich boven de vooroordeelen van het islamismus te verheffen, dulden geene veelwijverij en hunne vrouwen wonen, als bewijs van hun broederlijk vertrouwen, de banketten in de loges ongesluijerd bij.

De loge te Belgrado heet *Alikotsch* en telt 70 leden. Haar meester *Tjani-Ismail-Zoholak-Mahamat-Saede* is tevens grootmeester van alle loges in Europeesch Turkije en houdt broederlijke gemeenschap met die in het overige gedeelte van het Ottomannische rijk, Arabie en Perzie. Die van het eerstgenoemde rijk zijn talrijk; Constantinopel alleen telt er 9, waarvan de voornaamste is het klooster der ronddraaijende Derwischen van Serkedschie-Tekar; in Perzie telt de orde meer dan 50000 leden.

De Turksche vrijmetselaars dragen, als onderscheidingsteekens een kleine bruine met verschillende figuren bewerkte shawl, en om den hals, aan een wit koord, een vijfhoek van aan alle kanten gepolijst wit marmer met roode vlekken, bloedvlekken voorstellende, ter herinnering aan *Ali*, die de vrijmetselarij in Turkije heeft ingevoerd en voor die daad met den dood is gestraft geworden. De grootmeester der loge te Belgrado, in alle opzigten een zeer eerbiedwaardig man, is eerelid van eene loge te Leipzig, en verscheidene leden van die loge zijn weder eereleden van de loge te Belgrado. Algemeen verdienen de Turksche vrijmetselaars de grootste achting.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

De Katoen- en Thee-teelt in Britsch-Indië.

Voorheen leverde Indië aan de gansche wereld de mousselinen en andere katoenenweefsels op en de werkloonen waren in een land, alwaar het goud eene betrekkelijke, vijfdubbele waarde bezit van die in Europa en de behoeften van den daglooner, zoo aan voeding als kleeding, niet het vierde bedraagt, van hetgeen ons climaat vergt, zoo gematigd, dat de Hindoe, matig en werkzaam als hij is, boven alle mededinging verheven scheen te zijn.

In weerwil evenwel van al die voordeelen, heeft hij niet tegen de werktuigen en de reuzenkracht van den stoom kunnen opwerken en werd hij niet alleen van de vreemde markten, maar zelfs van die van zijn eigen geboorteland verdreven, waardoor eene ellende ontstond, even als die der wevers in Vlaanderen en Silesie — eene ellende, onafscheidbaar van iederen vooruitgang in de nijverheid, doch tevens uit haren aard gelukkig slechts voorbijgaande en door de weldaden der toekomst ruimschoots vergoed.

Het verval der oude Indische nijverheid moest noodzakelijk de aandacht der Engelschen leiden tot de vermeerdering der landbouw-voortbrengselen in de uitgestrekte en [illegible] landstreken, die een *Clive*, een *Warren Hastings* en *Wellesley* aan hunne overheersching hadden [illegible] onderworpen, want de Hindoesche werklieden tot den [illegible] geraakt zijnde en gevolgelijk buiten staat de [illegible] voortbrengselen te koopen, zoo moest er door de [illegible] vaart en het aantal der landbebouwers te vermeerderen, een nieuw geslacht van verbruikers geboren worden. Evenwel veronachtzaamden zij, in onafgebrokene oorlogen gewikkeld en misschien ook wel ten gevolge der onverschilligheid, die uit den alleenhandel voortsproot, de onberekenbare bronnen van Indie en zagen wij hen eerst onlangs de krachtdadigste pogingen aanwenden, om den zoo nutteloos verloren tijd te herstellen.

Indië is het vaderland van den katoenboom en de soldaten van *Alexander de Groote* reeds stonden opgetogen van verwondering bij het aanschouwen der wolvoortbrengende boomen.

Dan niettegenstaande dit overoud bezit, werd Indie geheel en al door de katoenvoortbrengst, zoo in hoeveelheid als in hoedanigheid, van Amerika overtroffen en noch de vruchtbaarheid van deszelfs grond, noch de lage arbeidsloonen konden de mededinging der nieuwe wereld het hoofd bieden.

De voornaamste hinderpalen daartegen zijn voorzeker de duurte en moeijelijkheid der transportmiddelen. Zoo kost het pond katoen van *Berar*, dat te Bombay voor $1^1/_4$ penny verkocht wordt, niet minder dan 1 penny van vervoer en laat dus den bebouwer slechts $^1/_4$ als zijn loon over. De afstand van de plaats der bebouwing tot de kust bedraagt niet minder dan 80 mijlen; dewijl er geene wagenwegen bestaan, moeten alle koopwaren met muilezels vervoerd worden. Men bedenke hierdoor, welke omwenteling de thans aangelegen wordende spoorwegen in de Indische handelsbetrekking te weeg zullen brengen. Dan die wegen zijn niet de eenige gemeenschapsmiddelen, waarvan de Engelschen partij beginnen te trekken.

Eene te Manchester opgerigte maatschappij wil den loop der Godavery, eene groote rivier op de kust van Coromandel, zoo breed als de Rijn en Elbe te zamen, verbeteren. Op die wijze zal de groote manufactuurwereld in regtstreeksche aanraking komen met Berar, het rijkste gedeelte van Decan, en de met rijst en zout geladene stoomschepen zullen die rivier opvaren om met volle ladingen katoen terug te keeren.

Indië belooft, dank zij die verstandige pogingen, zijne plaats aan het hoofd der katoen-voortbrengst eindelijk te zullen hernemen, — eene vreedzame herovering, welke de Engelschen zoowel uit handel, staatkundige als menschelijke inzigten het grootste belang hebben te bevorderen.

In de eerste plaats moet eene Engelsche uitbreiding der katoenteelt op die aangespoelde landen, zoo buitengewoon vruchtbaar, ontegenzeggelijk de prijzen doen dalen en gevolgelijk den arbeid in manufacturen aanprikkelen; vervolgens kan het voor Engeland van het grootste belang geacht worden op zijn eigen grond den grondstof zijner voornaamste nijverheid voort te brengen en dienaangaande niet meer af te hangen van een vreemd land, dat morgen den dag zijn' vijand worden kan en eindelijk zal die vermogende mededinging der slavernij in de Vereenigde Staten een gevoeligen slag toebrengen, daar het werk van den neger ten minste driemaal zooveel kost als dat van den Hindoeschen landbouwer, terwijl het eerste uit den aard der zaak verlamd zal worden, zoodra de verbeterde middelen van gemeenschap der laatste vergunnen zullen, zijne voortbrengselen even goedkoop naar de zeehavens over te voeren.

Dan terwijl Indië zich aan den eenen kant tot eene krachtige worsteling met de nieuwe wereld voorbereidt, bedreigt het aan den anderen China.

Werkelijk verkrijgt de theeteelt op de Zuidelijke hellingen van de Himalaya, van Assam tot Simla, van dag tot dag grootere uitbreiding.

De Assamsche theemaatschappij, in 1840 opgerigt, heeft in het afgeloopen jaar 20% dividend aan hare deelhebbers uitgekeerd. De gemiddelde prijs der Assamsche thee is een ropei per pond, doch de fijnere soorten worden tot drie ropijen verkocht en de Kumansche thee is misschien de beste in de wereld. Van zijn kant veronachtzaamt het gouvernement geen middel om die teelt te doen toenemen. Het zaad wordt kosteloos uitgedeeld; de aanplantingen zijn gedurende een aantal jaren vrij van alle belastingen, terwijl belangrijke geldpremiën worden uitgedeeld onder die planters, wier voortbrengselen zich door hoeveelheid en fijnheid in soort onderscheiden.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Julij 16	Amerikaansch.	Stephanies	Fisher.	New Bedford.		Walvischvangst.
» —	Nederlandsch.	Zeeland.	F. de Winter.	Batavia	15 Julij	Amsterdam.
» —	Amerikaansch.	Trident	W. Taber	New Bedford.		Walvischvangst.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
Julij 18	Nederl. Indisch bark	Makasser	C. Kemish.	Macasser	12 Julij	
» —	» » schoen.	Argo	Massingham.	Indramayoe.	17 Julij	Coulster.
» —	Engelsch schip	Dammaris.	Chapmen.	Sydney.	11 Julij	Hunter, Houghton en co.
» —	Amerikaansch. »	Mandarin.	Peret.	China	29 Mei	Hughan.
» 20	Nederlandsch. »	de Zwaan	Zeylstra.	Holland		Paine, Stricker en co.
» —	Nederl. Indisch stooms.	Banda	F. H. Schmidt.	Borneo's Westk.		B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Julij 19	Nederl. Indisch bark	Macasser.	C. Kemish	Singapore.
» —	» » »	Emoy.	A. Barneveld	»
» —	» » »	Atiatul Rachman	Sech Bafadal.	Padang.
» —	» » »	Jadul Kariem	Abdul Rachman.	Soerabaya en Banjermass.
» —	» » brik	Tartar	Tan Ingok	Tegal.
» —	Zweedsch »	Hindo	Hollingren	Nederland.
» 20	Nederl. Indisch stoomb.	Langan Lamongan.	G. Batten.	Samarang.
» —	» » bark	[illegible]	Mohamat Satrip	Soerabaya.
» 21	Nederlandsch fregat	Doggersbank	P. Kerkhoven.	»
» —	» schip	Kosmopoliet	J. Bouten.	Samarang.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	brik	Mathilda *	van Olst	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	bark	Eersteling	H. J. W. Schelkes	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	»	Alcor.	van Oppen.		»
»	»	Onderneming	Johansen	Middelburg	Haager en Schuurman.
»	»	Henriette	J. van Loenen.	Amsterdam	»
»	»	Pollux *	J. Kooy	Amsterdam via Soerabaya	»
»	bark	Scheveningen.	Breuning.	Samarang.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	schip	Generaal Baron van Geen*	G. Rotgans.	Nederland	»
»	bark	Agneta*	Crap Hellingman		B. Kopersmit en co.
»	brik	Gebroeders *	B. G. Flik.	Samarang	C. Bahre en G. Kinder en Maclaine, Watson en co.
Nederl. Indisch	bark	Kiem Tiangboat.	Goey Bengkiat.	Samarang en Banjermassing.	D. N. Buys en co.
» »	»	Cornea.	Kamaloedin.		»
» »	schip	Alfulk	Sech Kadier.	Banka.	Coulster.
» »	brik	Fathoor Hair	Abdul Jalie.	Palembang	»
» »	schoen.	Argo.	W. E. Massingham	Tegal en Pakalongan	»
» »	bark	Ydroesie.	Sech Ismael.		»
» »	»	Djenoer	Said Alie.	Samarang en Soerabaya	»
Engelsch	»	Eliza Thornton	T. Maxwell	Londen	Martin, Dyce en co.
»	schip	Dammaris*	Chapman.	Sydney	Hunter, Houghton en co.
Amerikaansch.	»	Levant *	M. Cooper.	China	Bahre en Kinder.
»	»	Mandarin	Peret.		Hughan.
Zweedsch	bark	Aurora	Holmgreen.	Zweden	Busing, Schröder en co.
Noorw.	»	Active *	Feiste.	Nederland	C. Bahre en G. Kinder.
Bremer		Caesar.	Meyer.	Holland	Busing, Schröder en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij 11	N. I.	kotter Krabbe	Mardam.	Pasoeroean.
» —	»	bark Elmasshoor	Sech Bahanan.	Ternate.
» 12	»	kotter Little Tot.	Katjoeng	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij 11	N. I.	bark Al Adanie	Sech Bahroeo.	Grissee.
» —	»	schoener Kangpie.	Ong Kanghan	Balie Bad.
» —	»	schoener Sehandar Salim.	Said Alhabsy	Batavia.
» 12	Ned.	bark Joan Melchior Kemper	van der Plas	Ned. v. Bat.
» —	»	schip California	M. de Wyn	Ned. v. Tjil.
» —	N. I.	Fathool Barie	Said Osman	Sandalh. eil.
» —	»	bark Hamadany	Said Alhabsy.	Sumanap.
» —	Ned.	schoener Vriendschap.	G. G. Pietersen.	Ternate.
» —	N. I.	kotter Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
» 13	Fr.	schip Nicolas Gonzed	P. Adam	Havre.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Oosterling	F. J. Nahmens		N. H. M.
»	Jan de Witt	J. Timmermans		Schimmelpenninck en co.
»	Clio.	J. O. Wynmalen.		»
»	Sara Alida Maria.	H. A. Tekelenburg		Hoekstra Gysing en co.
Engelsch	Mary Hall.	J. Richardson.		Adam en co.
Nederl. Indisch	Ellen.	J. C. Lobert.		McMillan, Marten en co.
» »	Little Tot	Katjoeng		Marjor Matzen en co.

Aangekomen schepen te *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij 11	N. I.	schoener Argo.	Massingham.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij 13	N. I.	schoener Kim Soenhien	Tjim Hianlong	Cheribon.

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Julij	11	N. I.	brik Atiet Tulwadoet. .	Sech Aboebakar.	Sumanap.
»	—	»	schoener Louisa . . .	Lim Boengiok.	Tagal.
»	—	»	schoen. Blinjoe Srie Boelan	Tan Tikboen.	»

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Julij	13	N. I.	schoener Louisa . . .	Lim Boengiok.	Muntok.
»	—	»	schoen Blinjoe Srie Boelan	Tan Tikboen.	»

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Julij	9	N. I.	brik Pasekan.	Lim Kitjiang.	Cheribon.
»	13	»	bark Abel Tasman. . .	J. Hensing .	Batavia.
»	14	Ned.	bark Eersteling. . . .	H. Schelkes .	»

Vertrokken Schepen van *Pekalongan.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Julij	13	N. I.	brik Pasekan.	Lim Kitjiang.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Julij	5	N. I.	kotter Krabbe	Mardam. . .	Grissee.
»	—	»	kotter Little Tot . . .	Katjoong. .	»
»	9	Ned.	schip Oseris.	G. Crans . .	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Julij	9	N. I.	kotter Krabbe . . .	Mardam. . .	Soerabaya.
»	10	»	kotter Little Tot. . .	Katjoong . .	»

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Julij	3	Ned.	bark Carolina. . . .	Graswinckel .	Batavia.
»	5	N. I.	bark Alnoer Salim. . .	Mohamat Arip	Soerabaya.
»	—	»	schip El Machlear. . .	Said Molahailla.	»
»	7	»	bark Pogoan Zephyr. .	Ong Kimling.	Grissee.
»	—	»	bark Sayan Maschkoor .	Koesnin . .	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Julij	2	N. I.	schoener Machmood. .	Kassan Soeta.	Banjermass.
»	3	»	brik Fiedha Rachman .	Sech Basöoet.	Palembang.
»	—	»	bark Segaffie. . . .	Sech Drahim.	»
»	6	»	kotter de Hoop. . . .	Mosie . . .	Pasoeroean.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de N. I. schoener *Argo:* mevrouwen *Bake* en *familie.* — *Massingham.*

Met het Eng. schip *Dammaris:* mevr *Chapman* en *familie.*

Met het Amer. schip *Mandarin:* de heeren *Cummin* en *familie.* — *Lewis.* — kapt. *Rook.* — 10 schipbreubelingen van de verongel Eng. brik *Arion.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Eng. brik *Robertina:* 10 chinezen.

Met de N. I. bark *Emoy:* mevr. *le Caine* en *dochter.* — 81 chinezen.

Handelsberigten.

Bencoelen. Op den 2den Julij 1855 zijn bij publieke veiling van de hand gezet 2093 picols zwarte peper en 576 picols witte peper, welke respectievelijk hebben gerendeerd *f* 35,086:60 en *f* 21,059:90 of gemiddeld ruim *f* 16:91 en *f* 36:67 per picol.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 13 *tot en met den* 18 *Julij* 1855.

AANVOER.

Van Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.

2 kt. diversen. 2 pakk. leder. 18 rott. stoelen. 5 kn. ijzerwerk. 1 kt. boeken. 1 do. piano. 1 do. koopmanschapp. 1 doz. rott. stoelen. 2 kn. .... 1 kt. linn. zakdoeken. 1 do. gedr. kat fluweel. 2 kn. zijde japonnen. 1 kt. vestenstof. 1 do. half zijde ... ... 1 do. zijde bat. japonnen. 2 kn. zijde barege. 1 kt. visch angels. 1 do. tafelkleeden. 1 do. echt gouddraad. 2 kn. cartonnages. 1 kt. .... 1 bl. broekenstof. 2 kn. speelgoed. 1 kt. schrijnwerkers kasten. 2 kisten. 4 pakken. *Order.*

Van Cheribon en Pecalongan per ned. ind. bark *Pasekan*, gez. Lim Ketjiang.

644 pic. suiker. *Cramerus en Reed.*
174 pic. java tabak. *Tan Pehsan.*
376 pic. koffij. 680 do. suiker. 6 led. gasvaten. *v. Ommeren Rueb en co.*
1 kt. koperwerk. etc. *Platon.*

Van Padang en Bencoelen per ned. ind. stoome. *Ambon*, gez. Hugenholtz. agt. B. Kopersmit en co.

$4^{20}/_{100}$ pic. foelie. $70/_{100}$ do. notenmusc. *Tjie Oekie.*
57 thails stofgoud. *Order.*
166 pic. indigo. *Tjoa Honghak.*
f 17700. rec. *Said Mohamad Satrie.*
7/m. mann. sigaren. *Agenten.*
400 pic. koffij. *Tjoe Ketingen.*
1340 pic. koffij. $72/_{100}$ do. kamfer. $66/_{100}$ do. rhenoceros hoorn. $258^1/_2$ do. indigo. $8^{50}/_{100}$ do. was. $49^1/_2$ do. gutta percha. *Lim Hoa.*
10 pic. rotting. *Order.*
5 kn. roode wijn. 3 do. cotonets. 103 tabb. staal. uit entrep. 4 kn. longcloths. 1 kt. doerias. 1 do. parapluien. 1 bl. wolle dekens. 2 krandj. borden. 1 pic. batv. gember. $1^1/_2$ do. java. knuflook. 2 pic. eur. lood. 2 pakk. do. schoppen. 1 do. do. zagen. 1 pic. chin. vijgen. $40/_{100}$ do. do. rozijnen. $12^1/_2$ do. slak. 1 kt. eur. koralen. 2 kn. cognac. 1 kt. chin. zijde goederen. 1 kt. do. gedr. vruchten. 5 kn. diversen kat goederen. *Aan boord gebleven lading v. Batavia.*

Van Bencoelen

$1^{30}/_{100}$ pic. foelie. $2^{60}/_{100}$ do. notenmuscaat. $8^1/_2$ do. witte dammer. $4^{25}/_{100}$ ko. notenmuscaat. $90/_{100}$ pic. oliphanstanden. $1/_2$ do. triepang. *Andjan.*
$1^{36}/_{100}$ pic. foelie. 15 do. dammer. 6 do. gomelastiek. *Hunter Houghton en co.*
$6^{81}/_{100}$ pic. notenmuscaat. $2^1/_2$ do. foelie. *W. Anderson Telson en co.*
165 pic. witte peper. $50^{20}/_{100}$ do. witte dammer. $65^{25}/_{100}$ do. slechte dammer. *Gouw Kiankian.*
160 pic. witte peper. $72^{77}/_{100}$ do. zw. peper. 36 do. witte dammer. 14 do. slechte dammer. $2^1/_2$ do. notenmuscaat. $1^1/_2$ do. foelie. *Abdul Kasem.*

Van Akijab per ned. schip *Doggersbank*, gez. Kerkhoven. agt. Hanger en Schuurman.

126 pic. rotting. *Order.*

Van Djawana per praauw Haijang. gez. Mohamad Aris.

761 ps. planken. 100 do. kromhouten. 1500 do. legger duigen. *Tjoa Boliem.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Seripien.

200 pic. rijst. *Lie Tiang.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Saiet.

230 zakk. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Kadier.

175 zakk. rijst. *Lim Gam.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Siedjem.

$462^{8}/_{100}$ pic. rijst. *Beckler.*
200 ps. aardewerken. *Gezagv.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Dek.

$407^{81}/_{100}$ pic. rijst. *Beckler.*
155 zakk. menier. *Ort.*

Van Indrameijoe per praauw sampang gez. Mardie.

$337^{81}/_{100}$ pic. rijst. *Beckler.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Cornea*, gez. Kamaloedien.

3300 boss. rotting. 6000 ps. kadjang matten. *N. H. M.*
4440 kl. boss. rotting. 1500 ps. kadjang matten. $8^{10}/_{100}$ koij. rijst. $70^{40}/_{100}$ pic. trassie. $2^{40}/_{100}$ do. dammer. *Gezagv.*

Van Adelaide per Zw. *Aurora*, gez. J. G. Holmgren. agt. Busing Schröder en co.

2000 ps. led. zakken. *Agenten.*

Van Nederland per ned. schip *Kosmopoliet*, gez. J. Bouton. agt. Kopersmit en co.

600 keld. genever. $25/_1$ led. leggers. 6 vn. haring. *Agenten.*
10 vs. spijkers. 50 ps. slijpsteenen. *Suermondt en co.*
100 hammen. *de Weerdt Ruyl en co.*
$240/_1$ leggers. *van Ommeren Rueb en co.*
$40/_1$ leggers. *Order.*

Van Macasser per ned. ind. schip *Macasser*, gez. C. Kemish. agt. Paine Stricker en co.

$853^{87}/_{100}$ pic. sandelhout. $9108^{28}/_{100}$ do. groenekatjang. $149^{15}/_{100}$ do. witte katjang. $170^{78}/_{100}$ do. koffij. 200 ps. buffelhuiden. $145^{50}/_{100}$ pic. sago. $1144^1/_2$ do. rijst. $23^{21}/_{100}$ do. oesters. $13^{83}/_{100}$ do. buffelhoorn. $659^{28}/_{100}$ do. agaragar. 33 do. kaneel. $613^{15}/_{100}$ do. rotting. $504^{27}/_{100}$ do. triepang. 5 paarden. *Lading voor Singapore.* heden nog uitgeklaard naar Singapore.

UITVOER.

Naar Hamburg per Hamb. schip *Daniel Ross*, gez. Kessel. agt. Metzendorff Wilmans en co.

5550 pic. rijst. 1145 do. suiker. 377 do. cassia. 172 do. gom dammer. 100 do. padie. 2 do. foelie. 14 do. notenmuscaat. 18 do. arrowroot. 200 do. rotting. *Agenten.*
30 oude leggers. *Aan boord gebleven lading v. Hamburg.*

Naar Sydney per Eng. schip *Acacia*, gez. R. Smit. agt. Morgan Melbourn en co.

2903 pic. rijst. 110 do. rotting. 200 do. koffij. 127 do. peper. 732 do. suiker. *Agenten.*

Naar Indramaijoe per praauw sampang gez. Bleman.

25 keld. genever. 10 tromm. beschuit. 1 kt. haring. 1 kt. glas. 10/m. sigaren. 10 vs. spijkers. *John Pryce en co.*
1 kt. 1 corg. batv. gedr. bat. slendangs. 1 do. zijden slendangs. 1 do. chin. muilen. 1 ps. laken. 8 do. chitzen. 4 corg. lange kleedjes. 1 do. bat. slendangs. 1600 ps. aarde lepeltjes. 3 ks. brandewijn. 1 bl. kat garen. 2 pic. zaden. 1 corg. eur. doeken. *Tjio Eng.*

Naar Muntok per ned. ind. bark *Indramaijoe*, gez. Sech achmat bin sadiek Jemanie.

4302 pic. rijst. *Gouvernement. Commissaris.*
11 vn. gez. vleesch. 2 do. do. spek. 8 zakk. koffij. 1 pak stroolapp. $1/_2$ pijp. azijn. 7 pakk. stroozakken. *Gouvernement.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech sahat Baharmoes.

500 pic. jap. koper. *Maclaine Watson en co.*
15 ks. gedr. katoen. 1 do. wit katoen. 2 do. broekenstof. 1 do. gebl. calicots. *Moormann en co.*
97 ks. wijn. 5 bn. kurken. 37 ks. provisien. *Bahre en Kinder.*
30 ks. gedr. katoen. 5 do. gev. katoen. 18 do. gedr. katoen. 5 do. wit katoen. 1 do. vestengoed. 1 do. broekenstof. 6 do. gedr. katoen. 1 bl. zakken. *Adam en co.*
75 kn. bier. 4 coll. ijzerwerken. 5 ks. kramerijen. 8 do. manufact. 10 pakk. schoppen. *Hunter Houghton en co.*
6 ks. blad koper. 30 do. rood katoen. 1 kt. 16 ps. gelakt leder. *N. H. M.*
60 ps. sam. sarongs. 3 ks. eur. chitzen. 3 paren muilen. *Sech Baharmoes Roijan.*
2 ks. madapoll. *Sech awab bin Soenkar.*
25 vs. spijkers. 2 ps. gelakt leder. 1 kt. garen. 33 ps. eur. zw. katoen. 50 doz. messen en vorken. 10 do. kat kousen. 8 do. kinder. kousen. 3 ks. garen. 30 pic. salpeter. 10 do. beng. zeep. 50 do. arab dadels. 15 kalb. rozenwater. 13 ks. brandewijn. 3 pic. lood. 2 ks. 120 ps. eur. wit katoen. 15 do. chitzen. *Sie Yoetiang.*
11 ks. wit katoen. 20 pic. poetjoek. *Lie Oen.*
11 krandj. aardewerken. 7 do. eur. do. 5 do. do. kommetjes. *Lim Hoa.*
5 ks. 250 ps. eur. rood katoen. 5 do. 90 do. do. longcloths. 40 do. do. chitzen. 80 do. do. cambrics. 80 do. do. doerias. 25 corg. do. sarongs. 5 doz. do. witte doeken. 16 roll. chin. zijde. 6 bund. chin. gedroogde bloemen. *Han Tjengsan.*
1 rol eur. touw. *Gezagv.*
18 ks. ongebl. katoen. 25 do. wit katoen. 4 do. rood katoen. 1 do. zijden tjindees. 1 do. kop. haaken. 22 ps. bat. muilen. $30/_{100}$ pic. chin. medicijn. *Thee Sioe.*
$80/_{100}$ pic. kapoelaga. *Said aloewie Satrie.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Deligence*, gez. L. Smit. agt. Kreglinger Dummler en co.

Aan boord gebleven lading van Londen.

245 tonn. steenkolen. 80 balen. 6 kisten. 1 pak monsters. 1 kt. behangsel papier.

Lading voor Nederland.

500 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Tegal per praauw sampang gez. Siedien.

3 kt. eur. chitzen. 100 doz. do. doeken. 10 corg. eur. slendangs. 37 ps. batv. bat. kleedjes. 2 bn. eur. kat garen. 1 pak gek. katoen. 12 ps. eur. chitzen. 2 ks. water glazen. 55 pic. stroogaren. 1 kt. eur. chitzen. 1 pak do. doeken. 1 doz. do. slendangs. 7 ps. hammen. 2 zakk. vruchten. 1 kt. naaigaren. 1 corg java kleedjes. 4 pic. dammer. 1 corg. bamb. hoeden. 1 pic. buffelvet. 1 kt. chin. speelkaarten. 1 pak oemping. *Tie King.*

Naar Singapore ter Reparatie per Am. schip *J. A. Jesurum*, gez. Wentworts. agt. Paine Stricker en co.

22 tonn. ijzerballast. uit entrep. *Agenten.*
55 pic. rotting. 2 zakk. koffij. 1 zak rijst. *Aan boord gebleven lading.*

Naar Amsterdam per Zw. schip *Hindoo*, gez. Hallengren. agt. Moormann en co.

2448 pic. suiker. 210 do. gomelastiek. 1220 do. rijst. 85 do. rotting. 400 ps. koehuiden. 9 coll. jap. goederen. *Bahre en Kinder.*
1 kt. verfwaren. *Agenten.*

Naar Singapore per Eng. schip *Queen of the Wave*, gez. Wright. agt. Martin Dyce en co.

104 coll. manufact. 790 bund. nagelijzer. 343 platen ijzer. 700 ps. hoepel ijzer. 3 coll. vilt. 2 ks. pleetwerk. 1 kt. ijzerwerk. 16 kn. zeep. *Aan boord gebleven lading van Liverpool.*
40 coll. touw. uit entrep. 60 pic. gutta percha. *Agenten.*
100 pic. gomelastiek. 17 coll. meubelen. 1 kt. monsters. *Adam en co.*
10 kn. kat. goederen. 10 do. champagne. uit het entrep. *Pitcairn Syme en co.*
15 pic. dammer. 82 do. gomelastiek. *Hunter Houghton en co.*
25 kn. wijn. uit entrep. 25 kn. wijn. *Desperous en co.*
8 pic. kapoelaga. 5 do. zwam. $30/_{100}$ do. buffels bunderen. 2 kn. gedr. vruchten. *Tan King.*
9 pic. triepang. $1^{20}/_{100}$ do. dengdeng. $1^{20}/_{100}$ do. buffels bunderen. $5^1/_2$ corg. sarongs. 20 coll. vogelnestjes. 300 ps. sp. matten. *Tan Tjie.*
f 2250. zilv. specie. *Tan Kangouw.*
$8/_{100}$ pic. vogelnestjes. *f* 290. zilv. specie. 220 ps. sp. matten. *Lauw Kie.*

Naar Adelaide per Eng. schip *Robertina*, gez. Mauren. agt. Pitcairn Syme en co.

2840 pic. rijst. 30 do. rotting. 1778 do. suiker. 2 do. notenmuscaat. 5 do. cassia. 34 do. zemelen 70 do. koffij. 80 kn. dadels. *Agenten.*
2 koffijmolens. 2 do. spitten. 1 kt. inh. een zilv. inkt koker. *Hanger en Schuurman.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 2 *tot en met den* 5 *Julij* 1855.

AANVOER.

Van Macassar en Balie Ampenan per ned. schip *Oosterling*, G. J. Nahmens. agt. N. H. M.

$189^{10}/_{100}$ pic. was. $72^{88}/_{100}$ do. masoeij. $24^{81}/_{100}$ do. wilde noten. $50^{70}/_{100}$ do. tabakbladen. $2010^{64}/_{100}$ do. rijst. *N. H. M.*

Van Batavia per Eng. bark *Mary Hall*, gez. J. Richardson. agt. Adam en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 23 Junij 1855 no. 50.

Van Nederland via Batavia en Samarang per het Nederl. schip *Sara Alida Maria*, gezagv. S. A. Tekelenburg, agenten Hoostra Gijsing en Co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 23 Junij 1855 No. 50.

Van Macassar per de Ned. Ind. schoener *Geraffe*, gezagv. G. A. Sick, agent Gezagv.

$212^{62}/_{100}$ pic. was, $14^{87}/_{100}$ pic. wilde noten, $50^{23}/_{100}$ pic. kaneel, $5^{66}/_{100}$ pic. oud koper, 260 kn. thee, $55^1/_2$ katties champions, 54 pakk. goud- en zilvergalon, 1 kt. Boeg. kleedjes, *f* 1000 Recepissen, $68^{66}/_{100}$ pic. was en eenige kleinigheden, Order.

UITVOER.

Naar Macassar per ned. ind. brik *Antoinette*, gez. F. Chasteau.

12 st. jav. koperwerk bagala. 62 pic. suiker. 9 do. djarak olie. $3^1/_2$ do. bal. tabak. 30 do. suiker. *Lim Piksioe.*
16 kn. en bn. ger. katoen. *Hoekstra Gijsing en co.*

Naar Singapore via Batavia en Samarang per ned. ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gez. Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 14 Julij 1855 no. 56.

Naar de Moluccos en Macasser per ned. ind. stoomb. *Macasser*, gez. Chevallier.

4 pic. koralen. 12 vn. leder. 12 pakk. zeilgaren en eenige koopmanschapp. en kleinigheden. 4 baaltjes. drills. *Fabricius.*
204 coll. dranken. provisien en eenige kleinigheden. *W. Cores de Vries.*
1 kt. tricots. 1 do. servetgoed. 4 kn. eur. borden. 2 pakjes broekenstof. *v. Leeuwen en co.*
50 ks. zeep. *Schimmelpenninck en co.*
24 coll. lijnwaden en koopmanschapp. 150 ks. zeep en eenige kleinigheden. *Sech Achmat Jabeijs.*
3 kn. spiegels en schilderijen. *H. Kervel en co.*
$2^{13}/_{100}$ pic. ramiegaren. 348 ks. zeep. 20 coll. inh. manufact. provisien. en eenige kleinigheden. 130 ks. zeep. 4 pic. laksa. 5 do. suiker. 3 kn. sigaren. lijnwaden en chin. thee. 22 coll. inh. lijnwaden. provisien en eenige koopmanschapp. *Diverse Arabieren en Chin.*
25 hammen. 10 ks. cherry. 1 kt. inh. eau de cologne. koek en banket. 6 kn. aardewerk. 1 kt. siropen. 150 blikk. meel. *A. Bouman en co.*
115 coll. manufact. provisien en koopmanschapp. *B. J. v. Eck en co.*
1 pakje broekenstof. 1 do. damast. *v. Leeuwen en co.*
120 keld. arak. 20 blikk. meel. 3 kn. lijnwaden. banket en gedr. vruchten. *Ruyl Cramer en co.*
1 billard met toebehooren. *v. d. Klei.*
1 pic. tarwe meel. 27 kn. en ks. inh. lijnwaden. sigaren en eenige kleinigheden. *Diverse Arabieren en Chinezen.*
10 hammen. 18 coll. div. provisien en dranken. 75 vn. en kn. meel. gedr. vruchten en zeep. 50 keld. genever. *Schimmelpenninck en co.*
3 kn. modewaren. schilderijen en damast. *v. Leeuwen en co.*
307 coll. dranken. boeken. kramerijen. kleeren. eenige kleinigheden. *W. Cores de Vries.*
1 kt. jav. hoofdoeken. *Sech Abdul Kadier Assgaf.*
18 kn. lijnwaden. *Hoekstra Gijsing en co.*
12 kn. lijnwaden. 15 keld. genever. *Ruyl Cramer en co.*
40 vn. roode wijn. *Major Matzen en co.*
50 keld. genever. *A. Bouman en co.*
21 kn. manufact. en naaigaren. *Adam en co.*
2 bn. ginghams. *Mc. Millan Marten en co.*
10 kn. roode wijn. *Bechade.*
25 vs. boter. 97 coll. div. dranken en vruchten op brandewijn. 20 vs. boter. 50 kn. cognac en roode wijn. 50 kn. zeep. *Schimmelpenninck en co.*
57 kn. genever. cognac en ijzerwerk. *A. Bouman en co.*
18 kn. en bn. lijnwaden en champagne. 50 hammen. 150 ks. cognac. *v. Leeuwen en co.*
53 coll. lijnwaden en provisien. 342 coll. manufact. dranken. provisien en eenige kramerijen. 30 coll. glaswerk. dranken en diverse goederen. 2 ks. regaal en diverse. 15 koij. rijst. *W. Cores de Vries.*
6 kn. lijnwaden en kat. garen. *Fraser Eaton en co.*
5 coll. kurken en provisien. 2 vn. vleesch. *v. d. Zwaan.*
23 coll. koopmanschapp. en provisien. *Diverse Arabieren.*
1 tromm. inh. 1 rok. *Gouken.*
21 kn. lijnwaden. *N. H. M.*
... en eenige koopmanschapp. dranken en kleinigheden. *Diverse Personen.*
100 keld. genever. *van Raalten en Kocken.*

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark [illegible], gezagv. Entjik Sapie, agent. Gezagv.

127 pic. oud ijzer *Gezagvoerder*, — 1000 stuks Jav. sigaren. 800 st. aardewerk, 32,000 st. Jav. sigaren, 100 ks. rozijnen, $19^1/_2$ corg. lijnwaden en eenige kleinigheden, *Diverse Arabieren.*

Naar Nederland via Panaroekan per het nederl. schip *Stoutenburg van der Houven*, gez. F. Hoijtink, agt. Ruijl Cramer en co.

$600^{00}/_{100}$ pic. suiker, 2500 pic. koffij, 60,000 st. goenie-zakken, *N. H. M.*

Naar Nederland via Bezoekie per het Ned. schip *Zaanstroom*, gez D. Hofker agt. Schimmelpennick en co.

$603^{07}/_{100}$ pic. suiker. 3600 do. koffij. 75 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Amsterdam via Tjilatjap per ned. schip *Henriette Geertruida*, gez. P. Buijs, agt. Major Matzen en co.

400 pic. tin. 60 do. rotting. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.